

Přílohy

Seznam příloh:

Příloha 1 Dotazník použitý pro výzkumné šetření

Příloha 2 Dotazník pro zjišťování způsobu výchovy v rodině

Příloha 3 Vyhodnocovací tabulky Dotazníku pro zjišťování způsobu výchovy v rodině

Příloha 4 Schéma polostrukturovaného rozhovoru použitého v rámci pilotního výzkumu

Příloha 5 Popisné charakteristiky výzkumného souboru

- Pohlaví a věk respondentů
- Místo, kde respondenti vyrůstali
- Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů
- Rozdělení respondentů podle pozice v rámci všech sourozenců v rodině
- Celkový počet sourozenců respondentů

Příloha 6 Procentuální četnosti odpovědí dotazníku

Příloha 7 Výsledky Dotazníku pro zjišťování způsobu výchovy v rodině

Příloha 8 Statistická analýza dat

- Pearsonův χ^2 test nezávislosti, pohlaví X 9 modelů výchovy
- χ^2 test dobré shody, srovnání procentuálních četností dvou standardizačních souborů a výběrového souboru jednotlivých modelů výchovy u mužů a u žen
- Kruskal-Wallisův test, sourozenecké dyády X komponenty emočního vztahu a výchovného řízení
- Mann-Whitneyho U test, pohlaví mladšího sourozence X HS komponent emočního vztahu a výchovného řízení
- Mann-Whitneyho U test, pohlaví staršího sourozence X HS komponent emočního vztahu a výchovného řízení
- Procentuální četnosti odpovědí, Pearsonův χ^2 test nezávislosti, významnost odpovědí v položkách dotazníku X sourozenecké dyády
  - Grafické znázornění procentuálních četností odpovědí u signifikantních položek, rozdělení podle sourozeneckých dyád (*graf 10-33*)

- Kruskal-Wallisův test, 3 kategorie věkových rozdílů X HS komponent emočního vztahu a výchovného řízení
- Spearmanova neparametrická korelace, věkový rozdíl sourozenců X HS komponent emočního vztahu a výchovného řízení
- Procentuální četnosti odpovědí v procentech, Pearsonův χ^2 test nezávislosti, významnost odpovědí v položkách dotazníku X 3 kategorie věkových rozdílů
  - Grafické znázornění procentuálních četností odpovědí u signifikantních položek, rozdělení podle tří kategorií věkových rozdílů (*graf 34-61*)
- Mann-Whitney U test, HS vybraných otázek sytících konfliktnost/rivalitu a dominanci/sílu X pohlaví mladšího sourozence
- Mann-Whitney U test, HS vybraných otázek sytících konfliktnost/rivalitu a dominanci/sílu X pohlaví staršího sourozence
- Kruskal-Wallisův test, HS vybraných otázek sytících konfliktnost/rivalitu a dominanci/sílu X sourozenecké dyády
- Kruskal-Wallisův test, HS vybraných otázek sytících konfliktnost/rivalitu a dominanci/sílu X 3 kategorie věkových rozdílů
- Spearmanův koeficient korelace, závislost věkového rozdílu a HS vybraných otázek sytících konfliktnost/rivalitu a dominanci/sílu

Příloha 1 Dotazník použitý pro výzkumné šetření

Dotazník vztahu se starším sourozencem

Dobrý den,

před Vámi je dotazník, který se týká Vašeho **vztahu se starším vlastním sourozencem**.

(Vlastní sourozenec znamená, že máte společné biologické rodiče.)

Jestliže máte více starších sourozenců, směřujte odpovědi **k věkově nejbližšímu (staršímu) sourozenci**. Děkuji Vám za Vaši ochotu i čas.

Váš věk:

Vaše pohlaví: muž žena

Město nebo kraj, kde jste vyrůstal(a):
(např. Praha, Středočeský kraj...)

Vyrůstal(a) jste ve městě nebo na vesnici? ve městě na vesnici jinde:

Vaše nejvyšší dosažené vzdělání: zatím žádné (jsem žákem ZŠ) základní středoškolské bez maturity
středoškolské s maturitou vysokoškolské jiné:

Věk staršího sourozence:
(Pokud máte více starších sourozenců, napište věk věkově nejbližšího staršího sourozence.)

Pohlaví staršího sourozence:
(Pokud máte více starších sourozenců, zvolte pohlaví věkově nejbližšího sourozence.) muž žena

Vyrůstal(a) jste se starším sourozencem v úplné rodině?
(To znamená, že otec i matka byli v rodině přítomni po celou dobu vašeho soužití). ano ne

Vyrůstal(a) jste se starším sourozencem ve společné domácnosti? ano ne

Celkový počet Vašich starších bratrů:
(Uveďte počet pouze vlastních starších bratrů.)

Celkový počet Vašich mladších bratrů:
(Uveďte počet pouze vlastních mladších bratrů.)

Celkový počet Vašich starších sester:
(Uveďte počet pouze vlastních starších sester.)

Celkový počet Vašich mladších sester:
(Uveďte počet pouze vlastních mladších sester.)

Následující odpovědi směřujte k Vašemu staršímu (věkově nejbližšímu) sourozenci:

1. Starší sourozenec měl opravdový zájem o to, co dělám.	ano	zčásti	ne
2. Vyčítal(a) mi, že jsem ho (ji) zklamal(a).	ano	zčásti	ne
3. Podrobně mi určoval(a), jak mám co dělat.	ano	zčásti	ne
4. Nechal(a) mě dělat, co mě baví, i když jsem měl(a) pomáhat s domácími pracemi.	ano	zčásti	ne
5. Jednal(a) se mnou přátelsky.	ano	zčásti	ne
6. Přál(a) si, abych mu (jí) dal pokoj se svými problémy.	ano	zčásti	ne
7. Chtěl(a) vždy přesně vědět, co a jak dělám.	ano	zčásti	ne
8. Velmi málo kontroloval(a) splnění příkazů a dodržování zákazů.	ano	zčásti	ne
9. Považoval(a) za důležité vše, co mne zajímalo a co jsem měl(a) rád(a).	ano	zčásti	ne
10. Říkal(a) mi, že jsem nevděčný bratr (nevděčná sestra).	ano	zčásti	ne
11. Očekával(a), že ho (ji) okamžitě poslechnu.	ano	zčásti	ne
12. Často se mi podařilo umluvit ho (ji) a tak se vyhnout povinnosti nebo trestu.	ano	zčásti	ne
13. Bral(a) vážně mé názory a přání.	ano	zčásti	ne
14. Říkal(a) často o jiném dítěti nebo o jiném sourozenci, že je lepší než já.	ano	zčásti	ne
15. Snažil(a) se rozhodovat za mne.	ano	zčásti	ne
16. Často jsem si mohl(a) dělat, co jsem chtěl(a).	ano	zčásti	ne
17. Často jsme se spolu zasmáli a měli dobrou náladu.	ano	zčásti	ne
18. Choval(a) se ke mně chladně, málo přátelsky.	ano	zčásti	ne
19. Stále mi něco přikazoval(a) a zakazoval(a).	ano	zčásti	ne
20. Byl ochoten (byla ochotna) zastávat se mne, když jsem něco neuměl(a) nebo něco provedl(a).	ano	zčásti	ne
21. Když se mi něco nepovedlo, snažil(a) se mě povzbudit a pomoci mi.	ano	zčásti	ne
22. Připomínal(a) mi, jak se pro mě obětoval(a) a kolik toho pro mne učinil(a).	ano	zčásti	ne
23. Byl(a) ke mně velmi přísný(á).	ano	zčásti	ne
24. Nechal(a) mě dělat, co se mi líbí.	ano	zčásti	ne
25. Bylo pro mě příjemné dělat s ním (s ní) společně nějakou práci.	ano	zčásti	ne
26. Stěžoval(a) si na mne.	ano	zčásti	ne
27. Často mluvil(a) o mých chybách.	ano	zčásti	ne
28. Dával(a) mi hodně dárků nebo peněz.	ano	zčásti	ne
29. Když se u nás doma o něčem rozhodovalo, bral(a) ohled na moje návrhy a přání.	ano	zčásti	ne
30. Často na mne křičel(a) a rozčiloval(a) se.	ano	zčásti	ne
31. Přísně mě trestal(a).	ano	zčásti	ne
32. Když rodiče nebyli doma, nechal(a) mě, abych chodil(a) spát v takovou dobu, kdy jsem chtěl(a).	ano	zčásti	ne
33. Důvěřoval(a) mi.	ano	zčásti	ne
34. Zesměšňoval(a) mé názory.	ano	zčásti	ne
35. Zakazoval(a) mi dělat to, co ostatní děti mohly.	ano	zčásti	ne

36. Omlouval(a) a chránil(a) mě, když mi některý z rodičů huboval a chtěl mě potrestat.	ano	zčásti	ne
37. Když ve volném čase něco podnikal(a) společně se mnou, působilo mu (jí) to radost.	ano	zčásti	ne
38. Stále mě z něčeho podezíral(a).	ano	zčásti	ne
39. Chtěl(a) a kontroloval(a) abych měl(a) jen nejlepší školní známky.	ano	zčásti	ne
40. Spokojil(a) se s mou výmluvou, i když šlo o něco vážného.	ano	zčásti	ne
41. Byl(a) pro mě vzorem.	ano	zčásti	ne
42. Měnil(a) bych s ním(ní) svou pozici v rodině.	ano	zčásti	ne
43. Často jsem se cítil(a) vůči němu(ní) znevýhodněn(a).	ano	zčásti	ne
44. Ve vyšším věku se můj postoj k němu(ní) změnil.	ano	zčásti	ne
45. Měl(a) jste s ním(ní) lepší vztah než s rodiči.	ano	zčásti	ne
46. Sourozenec měl lepší vztah se mnou než s rodiči.	ano	zčásti	ne
47. Trávil(a) se mnou více času než rodiče.	ano	zčásti	ne
48. Trávil(a) se mnou hodně času při hraní her.	ano	zčásti	ne
49. Trávil(a) se mnou hodně času při učení/přípravě do školy.	ano	zčásti	ne
50. Často jsme se hádali.	ano	zčásti	ne
51. Často jsem na něho(ní) žárlil.	ano	zčásti	ne
52. Vždy, když jsem něco potřeboval(a), pomohl(a) mi.	ano	zčásti	ne
53. Děлил(a) se se mnou o své názory a zkušenosti.	ano	zčásti	ne
54. Mám stejné nebo podobné hodnoty a postoje jako můj sourozenec.	ano	zčásti	ne
55. Choval(a) se ke mně spíš jako ke kamarádovi(kamarádce) než jako k dítěti.	ano	zčásti	ne
56. Téměř ve všem byl(a) lepší než já.	ano	zčásti	ne
57. Komunikace s ním(ní) mi nedělala problémy.	ano	zčásti	ne
58. Často jsem ho(jí) chtěl(a) překonat.	ano	zčásti	ne
59. Často mě poučoval(a) a snažil(a) se mě vychovávat.	ano	zčásti	ne
60. Jeho(její) zkušenosti a názory mě obohacovaly.	ano	zčásti	ne
61. Snažil(a) se mě chránit.	ano	zčásti	ne
62. Měli jsme plno společných zájmů a koníčků.	ano	zčásti	ne
63. Když jsme byli mladší, často jsme se prali.	ano	zčásti	ne
64. Sdíleli jsme spolu různá tajemství.	ano	zčásti	ne
65. Často jsem mu(jí) v mnohém odporoval(a).	ano	zčásti	ne
66. Často jsme spolupracovali na společných úkolech.	ano	zčásti	ne
67. Rodiče věnovali více času jemu(jí) než mně.	ano	zčásti	ne
68. Často se ke mně choval(a) zle a nespravedlivě.	ano	zčásti	ne
69. Vždy se se mnou o vše dělil(a).	ano	zčásti	ne
70. Pečoval(a) o mě.	ano	zčásti	ne
71. Jsem na něho(ní) hrdý(á).	ano	zčásti	ne
72. Často jsme spolu o něco soupeřili.	ano	zčásti	ne
73. Když „šlo do tuhého“, drželi jsme při sobě.	ano	zčásti	ne

---

74. Často mezi námi docházelo k nedorozumění.	ano	zčásti	ne
75. Často jsem s ním(ní) tvořil spojení proti rodičům.	ano	zčásti	ne
76. Často jsme na sebe byli naštvání.	ano	zčásti	ne
77. V současnosti s ním(ní) mám velice dobrý vztah.	ano	zčásti	ne
78. Zásadním způsobem mě v mém životě ovlivnil(a).	ano	zčásti	ne

---

Pokud jste vyrůstal(a) v neúplné rodině, popište prosím stručně rodinnou situaci. (Například s kým z rodičů jste vyrůstal(a), od jakého věku, zda byl v rodině přítomný nový partner jednoho z rodičů apod.)

(nepovinná otázka)

Pokud chcete, popište, co zásadního ovlivňovalo Váš vztah se sourozencem. (Například: neobvyklá rodinná situace, přítomnost dalších osob v rodině, vztahy s rodiči apod.)

(nepovinná otázka)

Děkuji Vám za ochotu i čas.

Příloha 2 Dotazník pro zjišťování způsobu výchovy v rodině

Zdroj: Čáp & Boschek (1994)

DOTAZNÍK PRO ZJIŠŤOVÁNÍ ZPŮSOBU VÝCHOVY V RODINĚ

Příjmení: ..... Jméno: ..... Datum narození: .....

Dnešní datum : .....

Chtěli bychom se něco dovědět o Vás a o Vašem nejbližším prostředí. Součástí toho prostředí jsou také rodiče. V následujícím dotazníku vyznačte u každé otázky křížek X v jednom sloupci pro otce a v jednom pro matku. Nevynechte žádnou řádku. Nepřemýšlejte dlouho, žádná odpověď není chybná.

Otec

Matka

Ano	Otec			Matka		
	Zčásti	Ne		Ano	Zčásti	Ne
			1.Měl(a) opravdový zájem o to, co dělám.			
			2.Vyčítal(a) mi, že jsem ho (ji) zklamal(a).			
			3.Podrobně mi určoval(a), jak mám co dělat.			
			4.Nechal(a) mě dělat, co mě baví, i když jsem měl(a) pomáhat v domácích pracech.			
			5.Jednal(a) se mnou přátelsky.			
			6.Přál(a) si, abych mu (jí) dal(a) pokoj se svými problémy.			
			7.Chtěl(a) vždy přesně vědět, co a jak dělám.			
			8.Velmi málo kontroloval(a) splnění příkazů a dodržování zákazů.			
			9.Považoval(a) za důležité vše, co mne zajímalo a co jsem měl(a) rád(a).			
			10.Říkal(a) mi, že jsem nevděčný syn (nevděčná dcera)			
			11.Očekával(a), že vždy okamžitě poslechnu.			
			12.Často se mi podařilo umluvit ho (ji) a tak se vyhnout povinnosti nebo trestu.			
			13.Bral(a) vážně mé názory a má přání.			
			14.Říkal(a) často o některém dítěti nebo o mém sourozenci, že je lepší než já.			
			15.Snažil(a) se rozhodovat za mne.			
			16.Často jsem si mohl(a) dělat, co jsem chtěl(a).			
			17.Často jsme se spolu zasmáli a měli dobrou náladu.			

© Psychodiagnostika, s.r.o., Bratislava

© Psychodiagnostika, s.r.o., Brno

Otec

Matka

Otec			Matka		
Ano	Zčásti	Ne	Ano	Zčásti	Ne

Příloha 3 Vyhodnocovací tabulky Dotazníku pro zjišťování způsobu výchovy v rodině

Zdroj: Čáp & Boschek (1994)

		Kladný komponent		
		1. tercil HS 10-24	2. tercil HS 25-27	3. tercil HS 28-30
Záporný komponent	1. tercil HS 10	záporně-kladný (střední)	extrémně kladný	extrémně kladný
	1. tercil HS 11	záporně-kladný (střední)	kladný	kladný
	2. tercil HS 12-14	záporný	záporně-kladný (střední)	kladný
	3. tercil HS 15-30	záporný	záporný	záporný

Tab. 13 Vyhodnocení emočního vztahu jednotlivého rodiče/sourozence

		HS komponentu volnosti		
		10 - 13	14 - 17	18 - 30
HS komponentu požadavků	10 - 17	silné	střední	slabé
	18 - 30	silné		rozporné

Tab. 14 Vyhodnocení výchovného řízení jednotlivého rodiče/sourozence

Příloha 4 Schéma polostrukturovaného rozhovoru použitého v rámci pilotního výzkumu

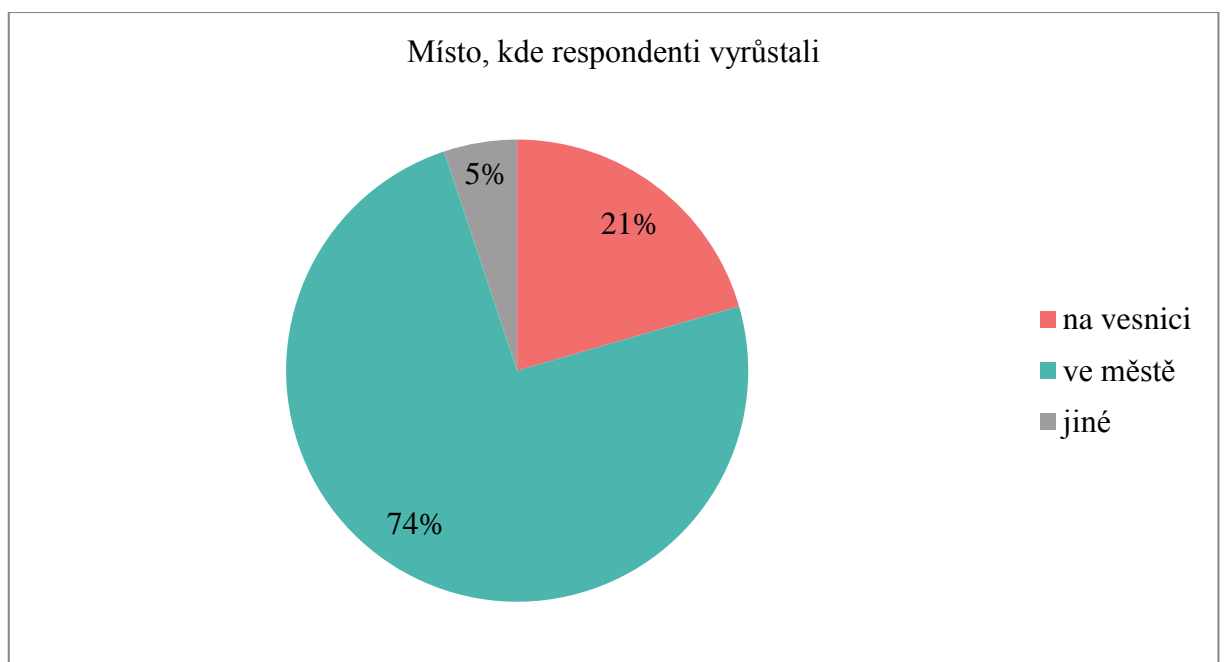
Otázky využité pro rozhovor se sourozenci:

- 1) Dokázali jste odpovědět na všechny otázky? Které z nich vám přišly nejtěžší?
- 2) Museli jste nad některými položkami dotazníku dlouho přemýšlet? Nad kterými?
- 3) Vyhovovaly vám dané formulace otázek?
- 4) „Seděly“ otázky na váš sourozenecký vztah?
- 5) Jak byste váš vztah popsali? Co v něm bylo stěžejní a podstatné?
- 6) Vyvíjel se váš vztah v průběhu času? Jakým způsobem?
- 7) Zkuste popsat vaše role v rámci rodiny.
- 8) V jakých oblastech jste na sebe nejvíce působili?

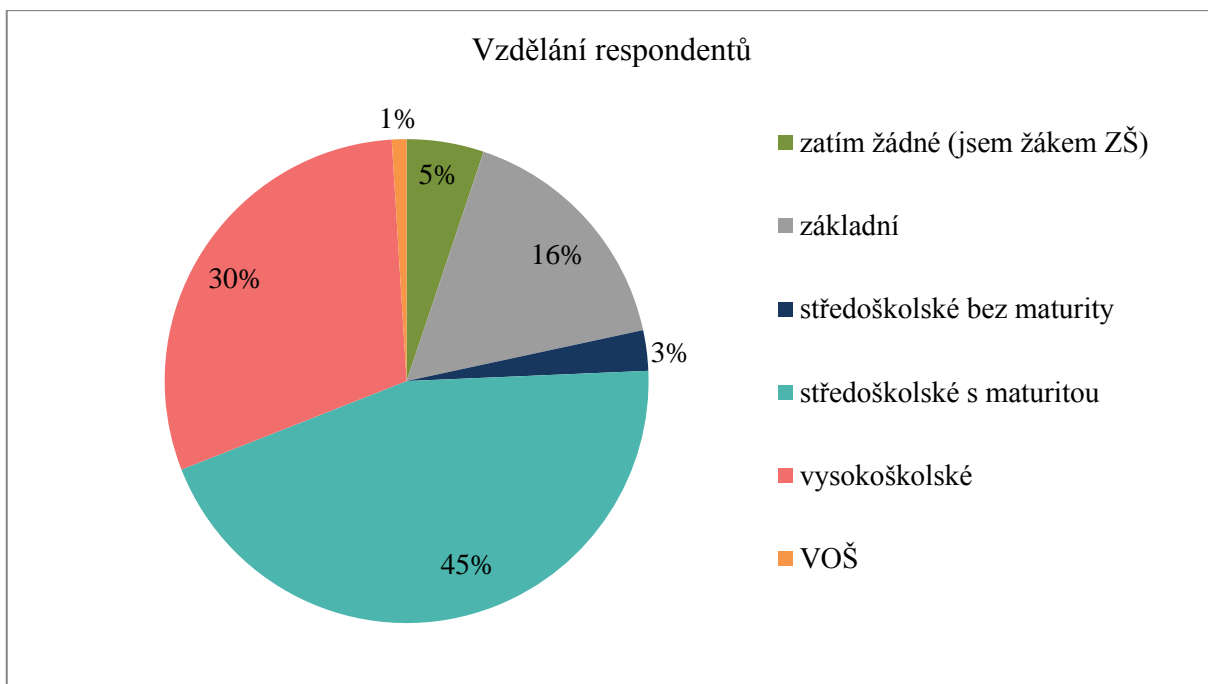
Příloha 5 Popisné charakteristiky výzkumného souboru

		muži	ženy	celkem
počet respondentů	N	124	280	404
	%	31%	69%	100%
věk respondentů	M	21,17	21,78	21,59
	SD	4,58	4,02	4,21
	median	20	21	21
	modus	21	22	21
	min.	12	12	12
	max.	30	30	30

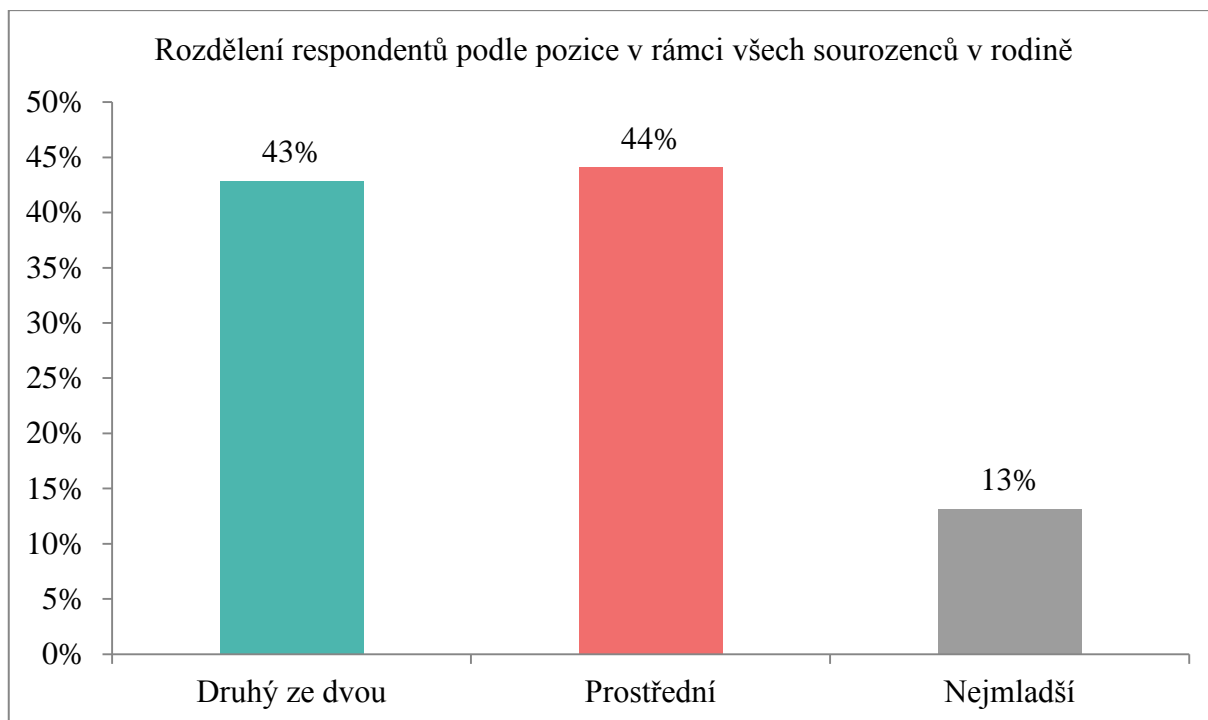
Tab. 15 Základní charakteristiky výzkumného souboru: počet respondentů a věk

Graf 7 Základní charakteristiky výzkumného souboru: Místo, kde respondenti vyrůstali

Graf 8 Charakteristiky výzkumného souboru: Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

Graf 9 Charakteristiky výzkumného souboru: Rozdělení respondentů podle pozice v rámci všech sourozenců v rodině

počet sourozenců	N	%
1	174	43%
2	111	27%
3	57	14%
4	32	8%
5	24	6%
6 a více	6	1%
celkem	404	100%

Tab. 16 Charakteristiky výzkumného souboru: Celkový počet sourozenců respondentů

Příloha 6 Procentuální četnosti odpovědí dotazníku

otázka	ne	zčásti	ano
Starší sourozenec měl opravdový zájem o to, co dělám.	19%	46%	35%
Vyčítal(a) mi, že jsem ho (ji) zklamal(a).	80%	13%	7%
Podrobně mi určoval(a), jak mám co dělat.	48%	37%	15%
Nechal(a) mě dělat, co mě baví, i když jsem měl(a) pomáhat s domácími pracemi.	30%	47%	23%
Jednal(a) se mnou přátelsky.	5%	29%	66%
Přál(a) si, abych mu (jí) dal pokoj se svými problémy.	59%	25%	16%
Chtěl(a) vždy přesně vědět, co a jak dělám.	62%	27%	11%
Velmi málo kontroloval(a) splnění příkazů a dodržování zákazů.	22%	39%	39%
Považoval(a) za důležité vše, co mne zajímalo a co jsem měl(a) rád(a).	29%	41%	30%
Říkal(a) mi, že jsem nevděčný bratr (nevděčná sestra).	82%	11%	8%
Očekával(a), že ho (ji) okamžitě poslechnu.	32%	39%	28%
Často se mi podařilo umluvit ho (ji) a tak se vyhnout povinnosti nebo trestu.	39%	41%	20%
Bral(a) vážně mé názory a přání.	18%	42%	41%
Říkal(a) často o jiném dítěti nebo o jiném sourozenci, že je lepší než já.	86%	8%	6%
Snažil(a) se rozhodovat za mne.	55%	29%	15%
Často jsem si mohl(a) dělat, co jsem chtěl(a).	14%	31%	55%
Často jsme se spolu zasmáli a měli dobrou náladu.	6%	22%	72%
Choval(a) se ke mně chladně, málo přátelsky.	70%	21%	9%
Stále mi něco přikazoval(a) a zakazoval(a).	61%	27%	12%
Byl ochoten (byla ochotna) zastávat se mne, když jsem něco neuměl(a) nebo něco provedl(a).	14%	36%	50%
Když se mi něco nepovedlo, snažil(a) se mě povzbudit a pomoci mi.	18%	27%	55%
Připomínal(a) mi, jak se pro mě obětoval(a) a kolik toho pro mne učinil(a).	74%	18%	8%
Byl(a) ke mně velmi přísný(á).	64%	27%	9%
Nechal(a) mě dělat, co se mi líbí.	9%	49%	43%
Bylo pro mě příjemné dělat s ním (s ní) společně nějakou práci.	14%	30%	56%
Stěžoval(a) si na mne.	55%	27%	18%
Často mluvil(a) o mých chybách.	63%	24%	14%
Dával(a) mi hodně dárků nebo peněz.	55%	29%	16%
Když se u nás doma o něčem rozhodovalo, bral(a) ohled na moje návrhy a přání.	20%	46%	34%
Často na mne křičel(a) a rozčiloval(a) se.	57%	27%	16%
Přísně mě trestal(a).	85%	11%	4%
Když rodiče nebyli doma, nechal(a) mě, abych chodil(a) spát v takovou dobu, kdy jsem chtěl(a).	12%	25%	63%
Důvěřoval(a) mi.	5%	27%	68%
Zesměšňoval(a) mé názory.	60%	28%	12%
Zakazoval(a) mi dělat to, co ostatní děti mohly.	87%	11%	2%
Omlouval(a) a chránil(a) mě, když mi některý z rodičů huboval a chtěl mě potrestat.	31%	44%	25%
Když ve volném čase něco podnikal(a) společně se mnou, působilo mu (jí) to radost.	13%	39%	48%
Stále mě z něčeho podezíral(a).	82%	12%	6%

Chtěl(a) a kontroloval(a) abych měl(a) jen nejlepší školní známky.	80%	15%	5%
Spokojil(a) se s mou výmluvou, i když šlo o něco vážného.	44%	44%	13%
Byl(a) pro mě vzorem.	22%	39%	39%
Měnil(a) bych s ním(ní) svou pozici v rodině.	75%	18%	7%
Často jsem se cítil(a) vůči němu(ní) znevýhodněn(a).	49%	30%	21%
Ve vyšším věku se můj postoj k němu(ní) změnil.	20%	24%	56%
Měl(a) jste s ním(ní) lepší vztah než s rodiči.	38%	35%	27%
Sourozenec měl lepší vztah se mnou než s rodiči.	41%	35%	24%
Trávil(a) se mnou více času než rodiče.	46%	31%	23%
Trávil(a) se mnou hodně času při hraní her.	24%	32%	45%
Trávil(a) se mnou hodně času při učení/přípravě do školy.	71%	21%	9%
Často jsme se hádali.	33%	35%	32%
Často jsem na něho(ni) žárlil.	55%	30%	15%
Vždy, když jsem něco potřeboval(a), pomohl(a) mi.	8%	36%	55%
Dělil(a) se se mnou o své názory a zkušenosti.	16%	36%	49%
Mám stejné nebo podobné hodnoty a postoje jako můj sourozenec.	24%	34%	42%
Choval(a) se ke mně spíš jako ke kamarádovi(kamarádce) než jako k dítěti.	23%	30%	47%
Téměř ve všem byl(a) lepší než já.	50%	32%	18%
Komunikace s ním(ní) mi nedělala problémy.	14%	26%	60%
Často jsem ho(jí) chtěl(a) překonat.	40%	27%	32%
Často mě poučoval(a) a snažil(a) se mě vychovávat.	38%	35%	26%
Jeho(její) zkušenosti a názory mě obohacovaly.	18%	37%	45%
Snažil(a) se mě chránit.	12%	24%	64%
Měli jsme plno společných zájmů a koníčků.	31%	38%	31%
Když jsme byli mladší, často jsme se prali.	33%	21%	46%
Sdíleli jsme spolu různá tajemství.	37%	30%	32%
Často jsem mu(jí) v mnohém odporoval(a).	29%	33%	37%
Často jsme spolupracovali na společných úkolech.	40%	30%	30%
Rodiče věnovali více času jemu(jí) než mně.	81%	12%	7%
Často se ke mně choval(a) zle a nespravedlivě.	67%	20%	13%
Vždy se se mnou o vše dělil(a).	28%	45%	27%
Pečoval(a) o mě.	19%	42%	39%
Jsem na něho(ni) hrdý(á).	7%	20%	74%
Často jsme spolu o něco soupeřili.	43%	27%	30%
Když „šlo do tuhého“, drželi jsme při sobě.	4%	20%	76%
Často mezi námi docházelo k nedorozumění.	46%	30%	24%
Často jsem s ním(ní) tvořil spojení proti rodičům.	38%	38%	24%
Často jsme na sebe byli naštvaní.	37%	27%	35%
V současnosti s ním(ní) mám velice dobrý vztah.	7%	17%	76%
Zásadním způsobem mě v mém životě ovlivnil(a).	14%	29%	58%

Tab. 17 Procentuální četnosti odpovědí u položek dotazníku

Příloha 7 Výsledky Dotazníku pro zjišťování způsobu výchovy v rodině

		muži (N = 124)	ženy (N = 280)	celkem (N = 404)
kladný emoční vztah	M	22,98	23,78	23,53
	SD	5,22	5,12	5,16
záporný emoční vztah	M	14,10	14,04	14,06
	SD	3,99	4,31	4,22
komponenta požadavků	M	14,78	14,81	14,80
	SD	4,00	4,04	4,03
komponenta volnosti	M	20,57	20,88	20,78
	SD	3,19	3,55	3,44

Tab. 18 Průměry (M) a směrodatné odchyly (SD) HS jednotlivých komponent výchovy staršího sourozence

		muži (starší bratři) (N = 209)	ženy (starší sestry) (N = 195)	celkem (N = 404)
kladný emoční vztah	M	23,02	24,08	23,53
	SD	5,27	4,99	5,16
záporný emoční vztah	M	13,91	14,21	14,06
	SD	4,01	4,42	4,22
komponenta požadavků	M	14,34	15,30	14,80
	SD	3,72	4,28	4,03
komponenta volnosti	M	20,89	20,68	20,78
	SD	3,19	3,69	3,44

Tab. 19 Průměry (M) a směrodatné odchyly (SD) HS jednotlivých komponent výchovy na základě pohlaví staršího sourozence bez ohledu na pohlaví mladšího sourozence (respondenta)

		bratr - bratr (N = 60)	mladší bratr - starší sestra (N = 64)	sestra - sestra (N = 131)	mladší sestra - starší bratr (N = 149)	celkem (N = 404)
kladný emoční vztah	M	22,88	23,06	24,58	23,07	23,53
	SD	5,26	5,18	4,82	5,27	5,16
záporný emoční vztah	M	13,80	14,38	14,13	13,96	14,06
	SD	3,89	4,06	4,59	4,05	4,22
komponenta požadavků	M	14,32	15,22	15,34	14,35	14,80
	SD	3,62	4,29	4,27	3,76	4,03
komponenta volnosti	M	20,58	20,56	20,73	21,01	20,78
	SD	3,06	3,30	3,87	3,23	3,44

Tab. 20 Průměry (M) a směrodatné odchytky (SD) HS jednotlivých komponent výchovy na základě sourozeneckých dyád

		0-2 roky (N = 125)	3-5 let (N = 174)	6 a více let (N = 105)	celkem (N = 404)
kladný emoční vztah	M	22,90	23,14	24,93	23,53
	SD	5,49	5,17	4,44	5,16
záporný emoční vztah	M	14,27	14,57	12,95	14,06
	SD	4,37	4,32	3,61	4,22
komponenta požadavků	M	14,69	14,98	14,66	14,80
	SD	4,12	3,85	4,19	4,03
komponenta volnosti	M	20,79	20,88	20,62	20,78
	SD	3,46	3,47	3,38	3,44

Tab. 21 Průměry (M) a směrodatné odchytky (SD) HS jednotlivých komponent výchovy na základě tří kategorií věkových rozdílů mezi sourozenci

Příloha 8 Statistická analýza dat

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6,217	8	0,623
Likelihood Ratio	6,305	8	0,613
Linear-by-Linear Association	1,197	1	0,274
N of Valid Cases	404		

Tab. 22 Pearsonův χ^2 test nezávislosti, pohlaví X 9 modelů výchovy

	Standardizační soubor 1 (1991)		Standardizační soubor 2 (2002)	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy
Chi-Square	118,333	485,127	111120,910	11129,175
df	8	8	8	8
Asymp. Sig.	0,000	0,000	0,000	0,000

Tab. 23 χ^2 test dobré shody, srovnání procentuálních četností dvou standardizačních souborů a výběrového souboru jednotlivých modelů výchovy u mužů a u žen

	HS kladného emočního vztahu	HS záporného emočního vztahu	HS komponentu požadavků	HS komponentu volnosti
Chi-Square	8,349	1,494	5,179	1,739
df	3	3	3	3
Asymp. Sig.	0,039	0,684	0,159	0,628

Tab. 24 Kruskal-Wallisův test, sourozenecké dyády X komponenty emočního vztahu a výchovného řízení

	HS kladného emočního vztahu	HS záporného emočního vztahu	HS komponentu požadavků	HS komponentu volnosti
Mann-Whitney U	15738,000	16766,000	17186,500	16273,000
Wilcoxon W	23488,000	56106,000	24936,500	24023,000
Z	-1,502	-0,553	-0,161	-1,009
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,133	0,580	0,872	0,313

Tab. 25 - Mann-Whitneyho U test, pohlaví mladšího sourozence X HS komponent emočního vztahu a výchovného řízení

	HS kladného emočního vztahu	HS záporného emočního vztahu	HS komponentu požadavků	HS komponentu volnosti
Mann-Whitney U	17970,500	19810,000	17756,500	19615,000
Wilcoxon W	39915,500	41755,000	39701,500	38725,000
Z	-2,058	-0,488	-2,246	-0,653
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,040	0,626	0,025	0,514

Tab. 26 Mann-Whitneyho U test, pohlaví staršího sourozence X HS komponent emočního vztahu a výchovného řízení

Položky dotazníku	bratr - bratr			mladší bratr - starší sestra			sestra - sestra			mladší sestra - starší bratr			Asymp. Sig. (2-sided)
	A	Z	N	A	Z	N	A	Z	N	A	Z	N	
1. Starší sourozenec měl opravdový zájem o to, co dělám.	25	50	25	27	52	22	48	41	11	32	46	21	0,007
2. Vyčítal(a) mi, že jsem ho (ji) zklamal(a).	12	7	82	8	23	69	8	13	79	3	11	85	0,028
3. Podrobně mi určoval(a), jak mám co dělat.	13	35	52	20	31	48	19	37	44	10	40	50	0,343
4. Nechal(a) mě dělat, co mě baví, i když jsem měl(a) pomáhat s domácími pracemi.	35	40	25	20	58	22	17	50	34	26	42	33	0,049
5. Jednal(a) se mnou přátelsky.	58	32	10	69	28	3	69	25	5	64	33	3	0,337
6. Přál(a) si, abych mu (jí) dal pokoj se svými problémy.	22	20	58	16	36	48	9	24	67	19	23	58	0,043
7. Chtěl(a) vždy přesně vědět, co a jak dělám.	5	25	70	8	27	66	18	30	52	9	26	66	0,038
8. Velmi málo kontroloval(a) splnění příkazů a dodržování zákazů.	43	38	18	30	44	27	31	40	29	49	37	14	0,012
9. Považoval(a) za důležité vše, co mne zajímalo a co jsem měl(a) rád(a).	30	35	35	22	55	23	39	38	23	27	39	34	0,033
10. Říkal(a) mi, že jsem nevďečný bratr (nevďečná sestra).	2	12	87	8	16	77	9	12	79	9	7	85	0,229
11. Očekával(a), že ho (ji) okamžitě poslechnu.	33	32	35	25	44	31	26	43	31	30	37	33	0,776
12. Často se mi podařilo umluvit ho (ji) a tak se vyhnout povinnosti nebo trestu.	18	35	47	23	47	30	22	42	36	17	40	43	0,435
13. Bral(a) vážně mé názory a přání.	37	42	22	47	38	16	48	36	16	34	48	18	0,219
14. Říkal(a) často o jiném dítěti nebo o jiném sourozenci, že je lepší než já.	8	5	87	5	9	86	7	8	85	4	8	88	0,829
15. Snažil(a) se rozhodovat za mne.	13	22	65	23	36	41	16	35	49	12	30	58	0,078
16. Často jsem si mohl(a) dělat, co jsem chtěl(a).	55	32	13	53	33	14	53	31	16	56	32	12	0,985
17. Často jsme se spolu zasmáli a měli dobrou náladu.	72	25	3	64	23	13	79	18	4	68	25	7	0,135
18. Choval(a) se ke mně chladně, málo přátelsky.	7	27	67	8	19	73	9	16	75	11	24	64	0,434
19. Stále mi něco přikazoval(a) a zakazoval(a).	8	27	65	11	31	58	17	30	53	11	23	66	0,296
20. Byl ochoten (byla ochotna) zastávat se mne, když jsem něco neuměl(a) nebo něco provedl(a).	38	47	15	48	41	11	50	37	12	54	28	17	0,169
21. Když se mi něco nepovedlo, snažil(a) se mě povzbudit a pomoci mi.	40	33	27	50	33	17	58	31	11	48	30	21	0,106

22. Připomínal(a) mi, jak se pro mě obětoval(a) a kolik toho pro mne učinil(a).	3	18	78	9	19	72	13	23	64	5	12	83	0,020
23. Byl(a) ke mně velmi přísný(á).	8	28	63	11	31	58	9	31	60	7	22	70	0,584
24. Nechal(a) mě dělat, co se mi líbí.	50	45	5	36	55	9	37	53	10	47	44	9	0,420
25. Bylo pro mě příjemné dělat s ním (s ní) společně nějakou práci.	55	30	15	39	41	20	56	31	12	60	27	13	0,203
26. Stěžoval(a) si na mne.	10	30	60	19	48	33	18	32	50	19	27	54	0,026
27. Často mluvil(a) o mých chybách.	12	25	63	16	23	61	15	22	63	13	25	62	0,992
28. Dával(a) mi hodně dáreků nebo peněz.	17	18	65	11	33	56	27	31	43	9	32	58	0,001
29. Když se u nás doma o něčem rozhodovalo, bral(a) ohled na moje návrhy a přání.	40	48	12	33	45	22	37	47	16	30	44	26	0,224
30. Často na mne křičel(a) a rozčiloval(a) se.	12	33	55	17	30	53	19	22	59	15	28	57	0,675
31. Přísně mě trestal(a).	3	12	85	3	6	91	3	10	87	5	14	81	0,689
32. Když rodiče nebyli doma, nechal(a) mě, abych chodil(a) spát v takovou dobu, kdy jsem chtěl(a).	63	28	8	58	34	8	58	27	15	70	18	12	0,134
33. Důvěřoval(a) mi.	58	32	10	69	27	5	73	22	5	68	29	3	0,313
34. Zesměšňoval(a) mé názory.	18	27	55	5	23	72	11	24	65	13	34	53	0,065
35. Zakazoval(a) mi dělat to, co ostatní děti mohly.	0	10	90	2	16	83	2	11	87	2	11	87	0,837
36. Omlouval(a) a chránil(a) mě, když mi některý z rodičů huboval a chtěl mě potrestat.	13	47	40	13	52	36	32	42	26	28	42	30	0,020
37. Když ve volném čase něco podnikal(a) společně se mnou, působilo mu (jí) to radost.	48	35	17	38	53	9	62	28	10	41	44	15	0,004
38. Stále mě z něčeho podezíral(a).	3	8	88	6	14	80	10	11	79	5	13	83	0,461
39. Chtěl(a) a kontroloval(a) abych měl(a) jen nejlepší školní známky.	8	7	85	11	17	72	7	23	70	1	9	90	0,000
40. Spokojil(a) se s mou výmluvou, i když šlo o něco vážného.	10	42	48	14	48	38	11	42	47	15	44	42	0,833
41. Byl(a) pro mě vzorem.	33	38	28	30	34	36	40	42	18	44	38	17	0,042
42. Měnil(a) bych s ním(ní) svou pozici v rodině.	7	12	82	8	20	72	5	21	74	9	18	73	0,724
43. Často jsem se cítil(a) vůči němu(ní) znevýhodněn(a).	23	23	53	20	34	45	18	31	51	22	31	47	0,846
44. Ve vyšším věku se můj postoj k němu(ní) změnil.	58	22	20	45	36	19	53	27	21	54	27	19	0,731

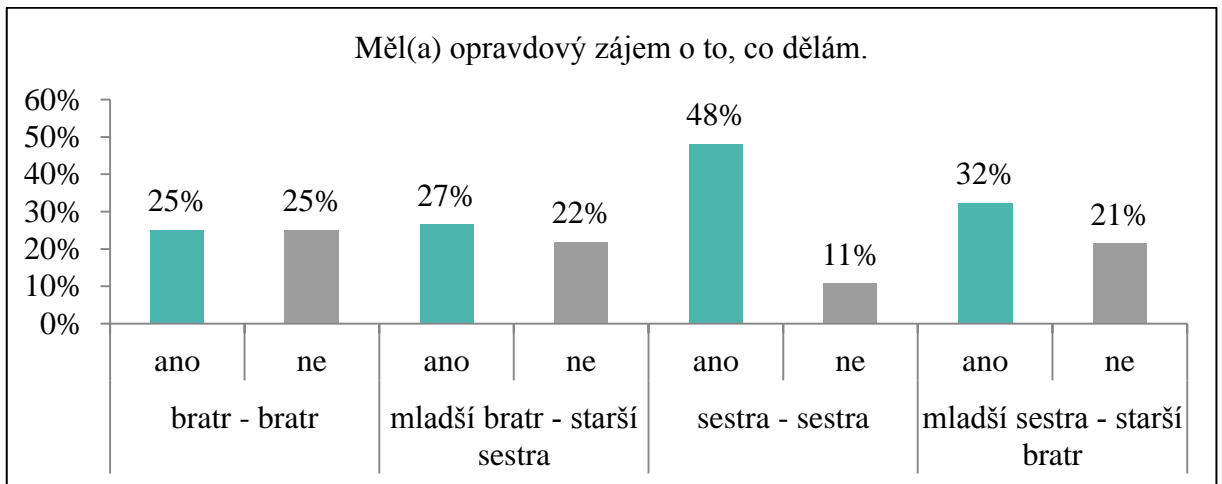
45. Měl(a) jste s ním(ní) lepší vztah než s rodiči.	28	28	43	27	30	44	36	37	27	20	38	42	0,035
46. Sourozenec měl lepší vztah se mnou než s rodiči.	17	38	45	20	36	44	31	34	34	21	35	44	0,296
47. Trávil(a) se mnou více času než rodiče.	23	22	55	14	39	47	34	31	34	15	32	52	0,001
48. Trávil(a) se mnou hodně času při hraní her.	47	27	27	30	41	30	53	30	18	43	32	25	0,093
49. Trávil(a) se mnou hodně času při učení/přípravě do školy.	2	17	82	14	19	67	13	24	63	5	19	75	0,024
50. Často jsme se hádali.	23	40	37	38	34	28	34	37	30	32	32	36	0,577
51. Často jsem na něho(ni) žárlil.	12	23	65	17	25	58	18	33	49	12	32	56	0,372
52. Vždy, když jsem něco potřeboval(a), pomohl(a) mi.	50	35	15	52	41	8	62	31	8	54	40	6	0,235
53. Děлил(a) se se mnou o své názory a zkušenosti.	50	37	13	44	33	23	56	37	6	46	35	19	0,023
54. Mám stejné nebo podobné hodnoty a postoje jako můj sourozenec.	45	30	25	48	20	31	42	37	21	37	39	24	0,174
55. Choval(a) se ke mně spíš jako ke kamarádovi(kamarádce) než jako k dítěti.	48	35	17	42	30	28	52	31	18	44	28	28	0,299
56. Téměř ve všem byl(a) lepší než já.	15	27	58	20	22	58	21	34	46	17	34	49	0,426
57. Komunikace s ním(ní) mi nedělala problémy.	57	27	17	64	20	16	61	26	13	58	28	14	0,938
58. Často jsem ho(jí) chtěl(a) překonat.	33	32	35	38	23	39	37	24	39	26	30	44	0,473
59. Často mě poučoval(a) a snažil(a) se mě vychovávat.	23	32	45	25	42	33	27	44	30	28	27	45	0,052
60. Jeho(její) zkušenosti a názory mě obohacovaly.	43	38	18	41	41	19	46	35	19	47	38	15	0,962
61. Snažil(a) se mě chránit.	48	30	22	55	33	13	66	24	11	72	18	9	0,016
62. Měli jsme plno společných zájmů a koníčků.	17	57	27	20	33	47	39	38	23	34	34	33	0,000
63. Když jsme byli mladší, často jsme se prali.	55	20	25	41	22	38	39	20	41	51	22	27	0,130
64. Sdíleli jsme spolu různá tajemství.	12	25	63	30	23	47	47	34	18	28	32	40	0,000
65. Často jsem mu(jí) v mnohém odporoval(a).	42	32	27	36	39	25	41	31	27	32	34	34	0,586
66. Často jsme spolupracovali na společných úkolech.	28	38	33	23	27	50	35	35	30	29	25	46	0,037
67. Rodiče věnovali více času jemu(jí) než mně.	3	12	85	8	14	78	7	11	82	8	13	79	0,898
68. Často se ke mně choval(a) zle a nespravedlivě.	15	22	63	14	19	67	13	18	69	11	22	67	0,928
69. Vždy se se mnou o vše dělil(a).	25	37	38	28	44	28	27	50	23	27	44	30	0,480
70. Pečoval(a) o mě.	30	35	35	36	50	14	48	39	13	36	43	21	0,006
71. Jsem na něho(ni) hrdý(á).	65	23	12	67	20	13	81	17	2	74	20	6	0,057

72. Často jsme spolu o něco soupeřili.	40	25	35	25	38	38	28	25	47	30	24	46	0,242
73. Když „šlo do tuhého“, drželi jsme při sobě.	73	25	2	70	23	6	81	15	5	75	20	5	0,490
74. Často mezi námi docházelo k nedorozumění.	27	38	35	30	33	38	27	24	49	19	30	52	0,130
75. Často jsem s ním(ní) tvořil spojení proti rodičům.	25	33	42	19	36	45	26	44	31	23	37	40	0,453
76. Často jsme na sebe byli naštvaní.	33	37	30	39	27	34	38	25	37	32	26	42	0,489
77. V současnosti s ním(ní) mám velice dobrý vztah.	73	22	5	77	13	11	80	13	7	73	19	7	0,486
78. Zásadním způsobem mě v mém životě ovlivnil(a).	50	40	10	45	25	30	65	28	7	60	26	14	0,001

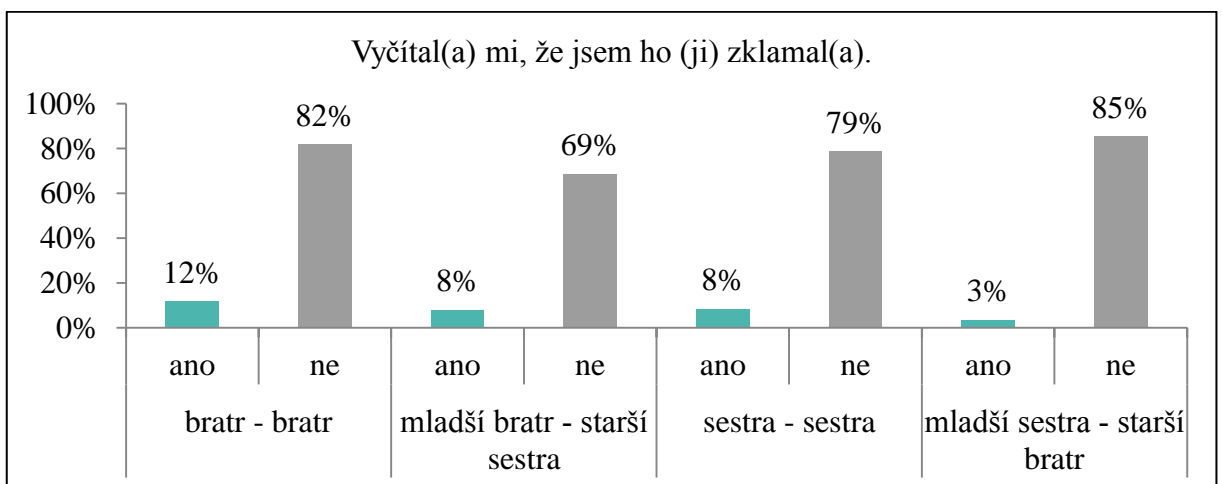
Vysvětlivky: A = ano, Z = zčásti, N = ne, hodnoty jsou uvedeny v procentech

Tab. 27 Procentuální četnosti odpovědí, Pearsonův χ^2 test nezávislosti, významnost odpovědí v položkách dotazníku X sourozenecké dyády

Grafické znázornění procentuálních četností odpovědí u signifikantních položek, rozdělení podle sourozeneckých dyád

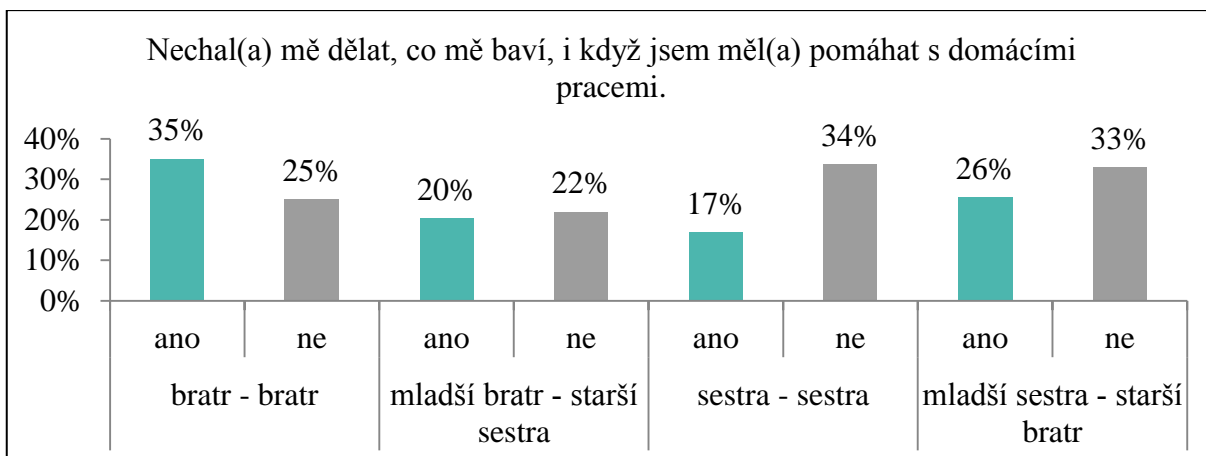

Graf 10 „Měl(a) opravdový zájem o to, co dělám“

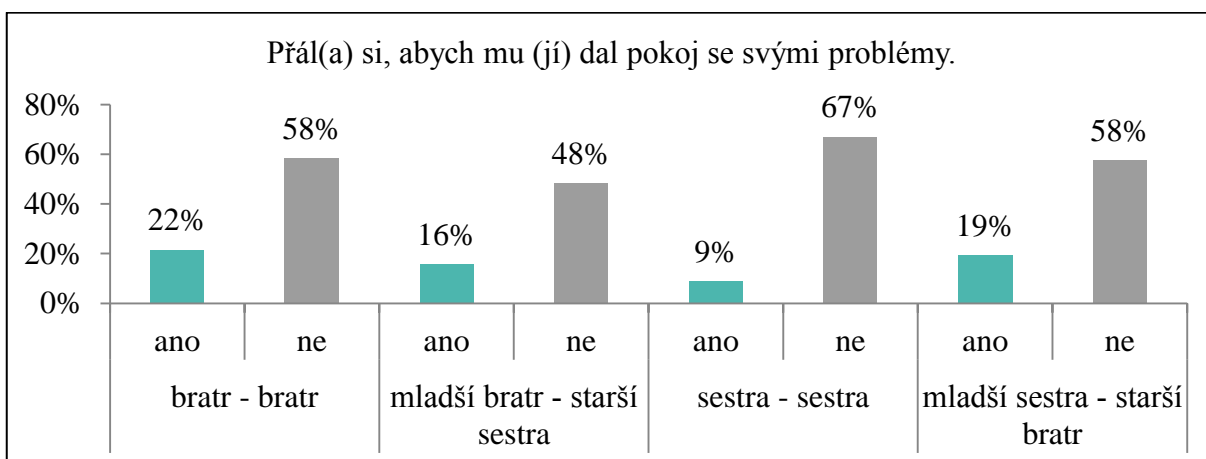

Graf 11 „Vyčítal(a) mi, že jsem ho (ji) zklamal(a).“

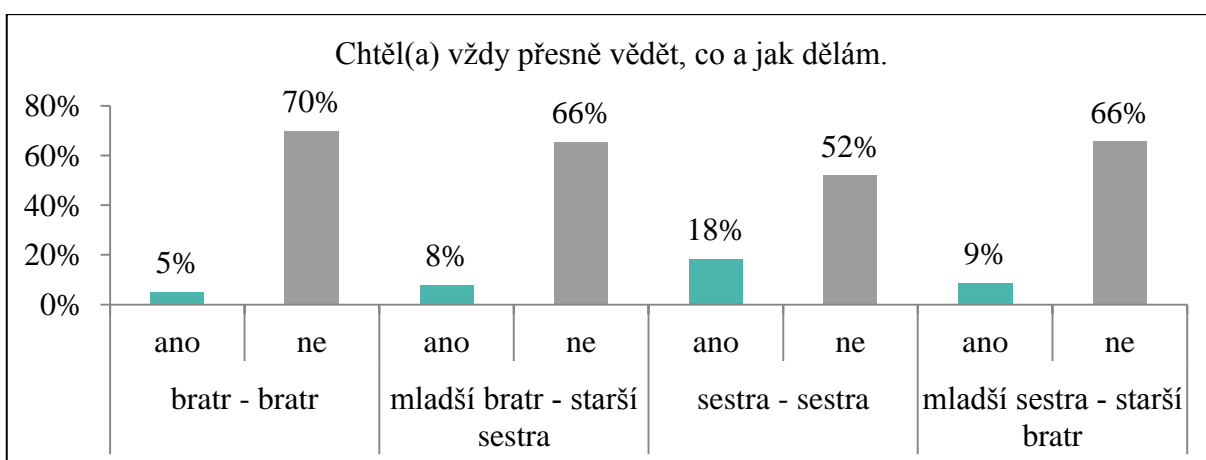

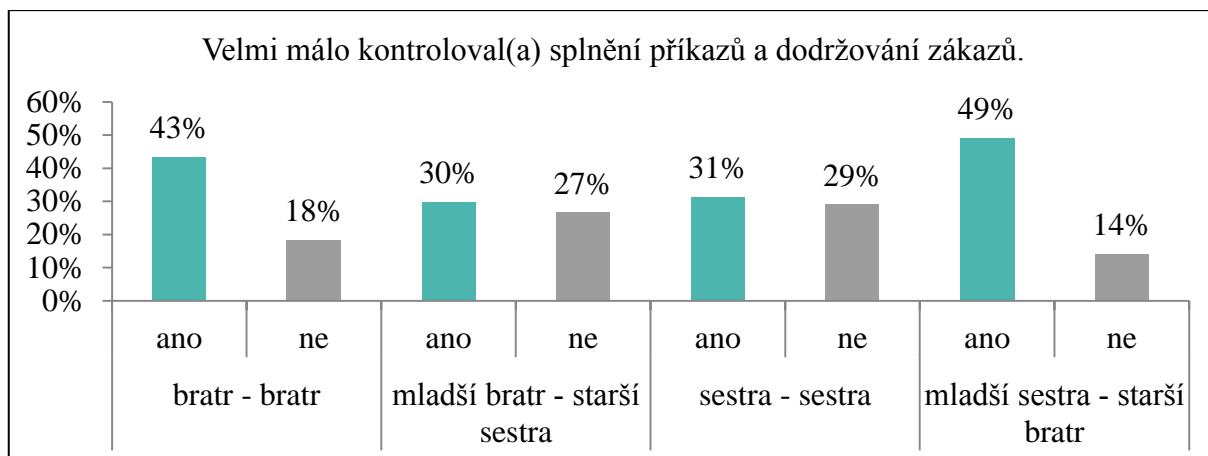
Graf 12 „Nechal(a) mě dělat, co mě baví, i když jsem měl(a) pomáhat s domácími pracemi.“

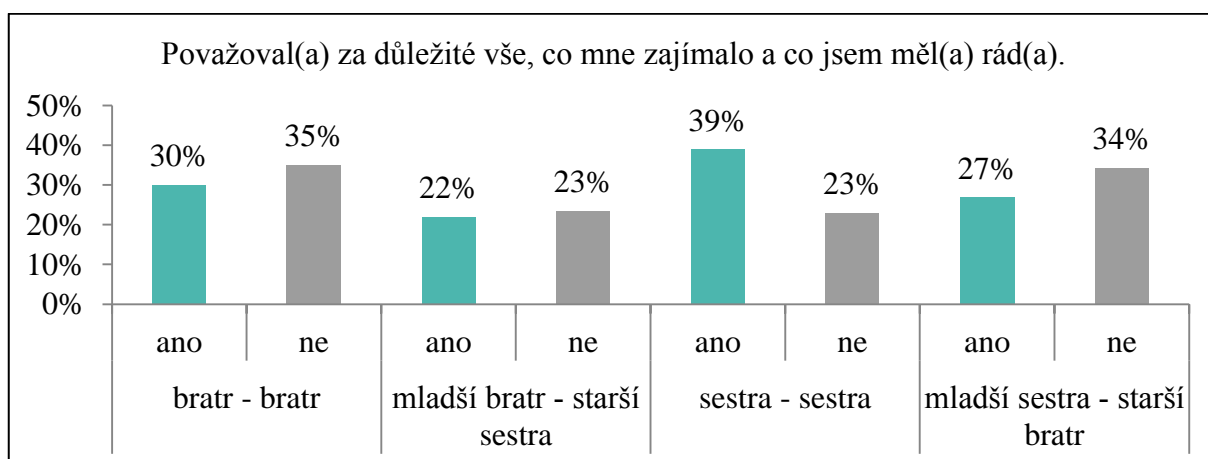
Graf 13 „Přál(a) si, abych mu (jí) dal pokoj se svými problémy.“

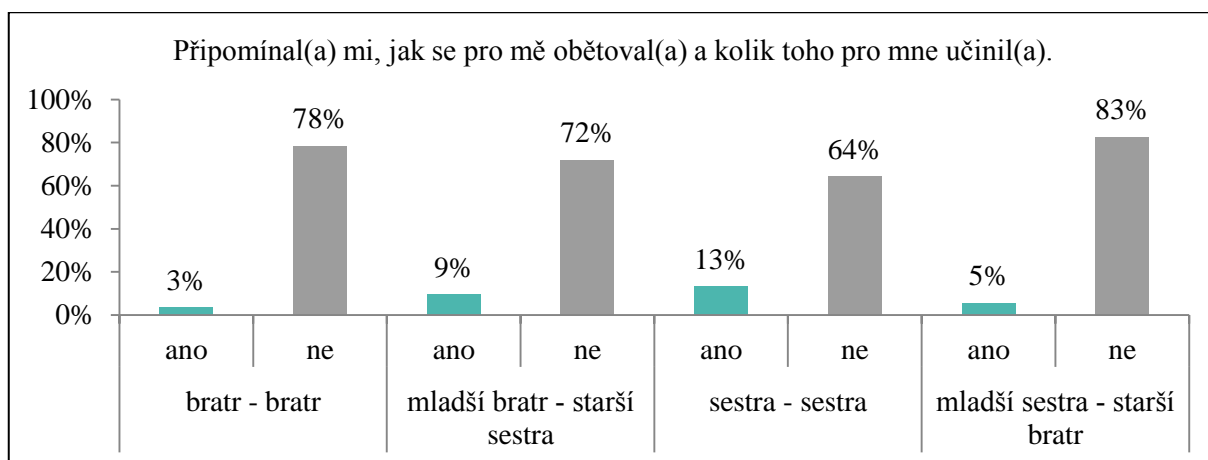
Graf 14 „Chtěl(a) vždy přesně vědět, co a jak dělám.“

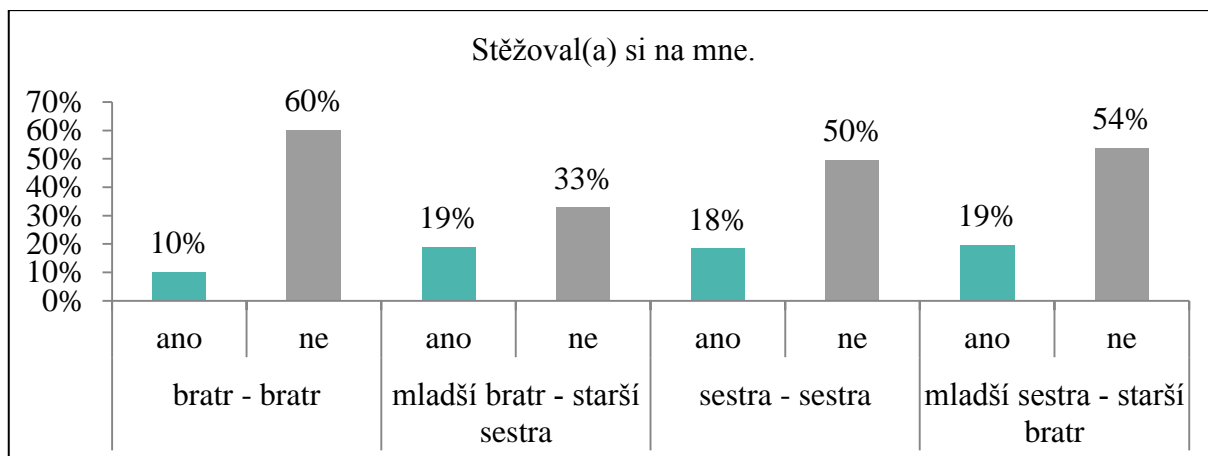
Graf 15 „Velmi málo kontroloval(a) splnění příkazů a dodržování zákazů.“

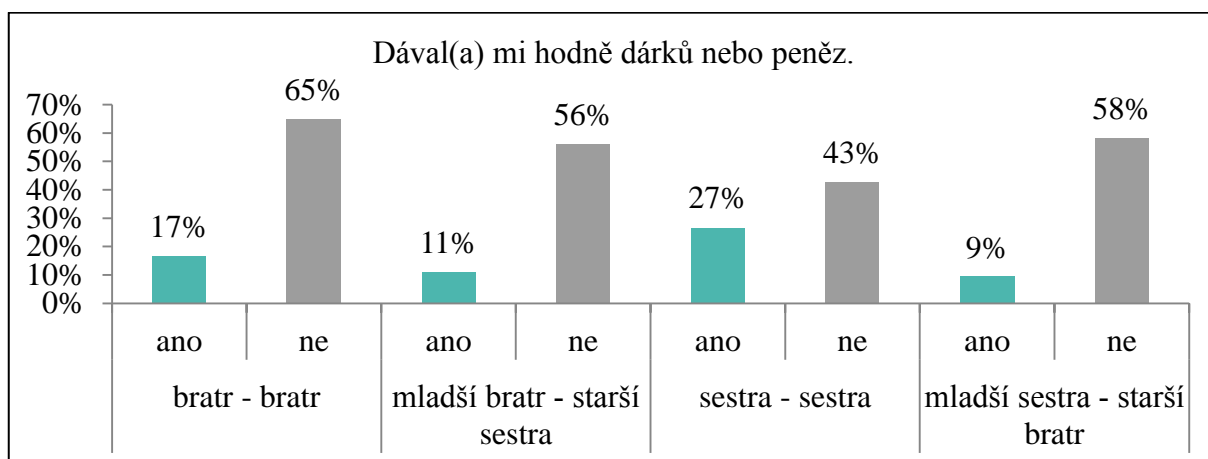
Graf 16 „Považoval(a) za důležité vše, co mne zajímalo a co jsem měl(a) rád(a).“

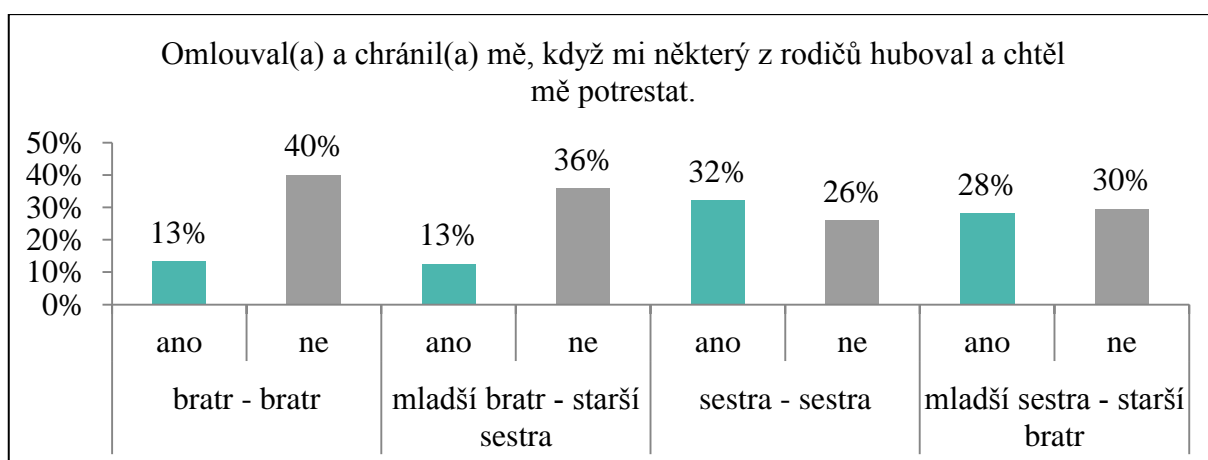
Graf 17 „Připomínal(a) mi, jak se pro mě obětoval(a) a kolik toho pro mne učinil(a).“

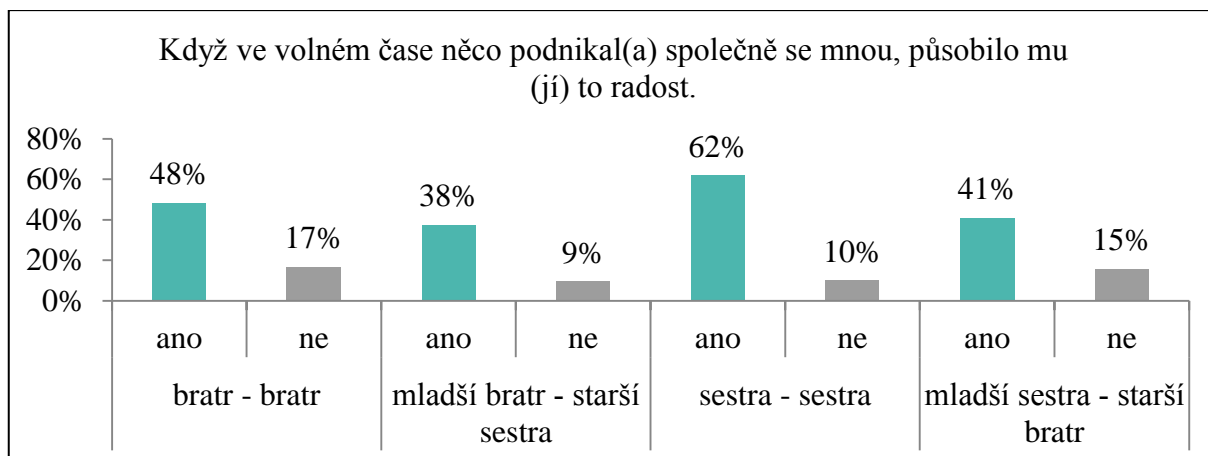
Graf 18 „Stěžoval(a) si na mne.“

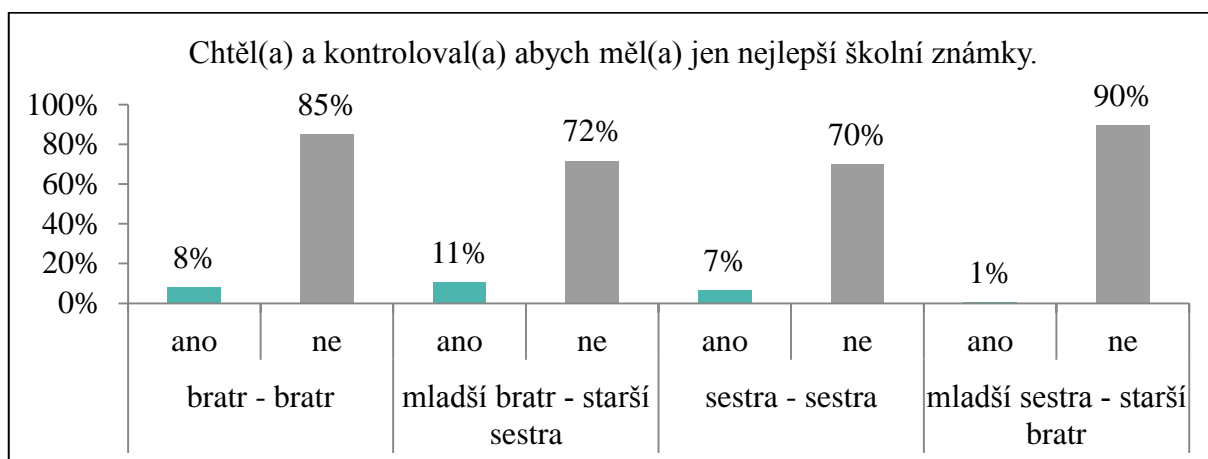
Graf 19 „Dával(a) mi hodně dárků nebo peněz.“

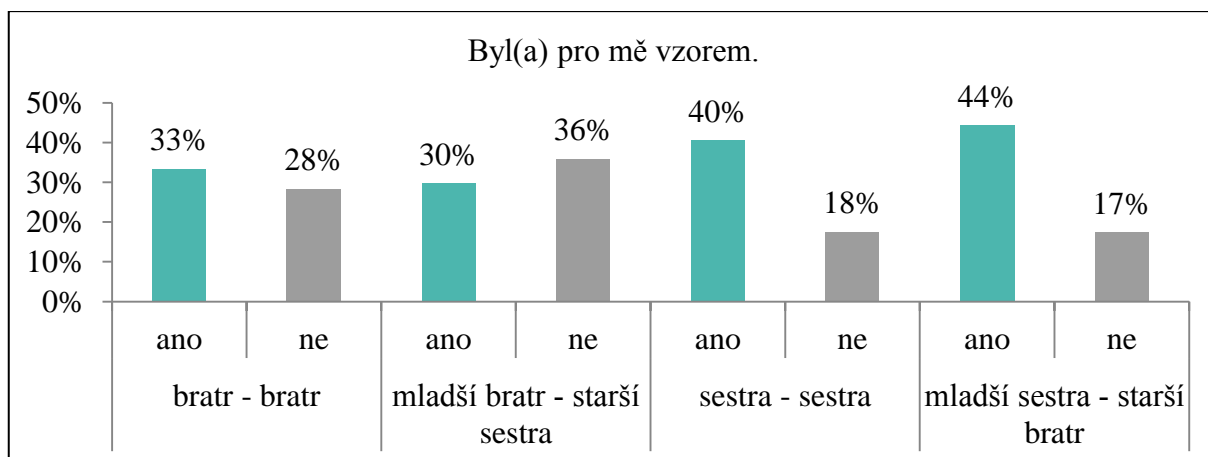
Graf 20 „Omlouval(a) a chránil(a) mě, když mi některý z rodičů huboval a chtěl mě potrestat.“

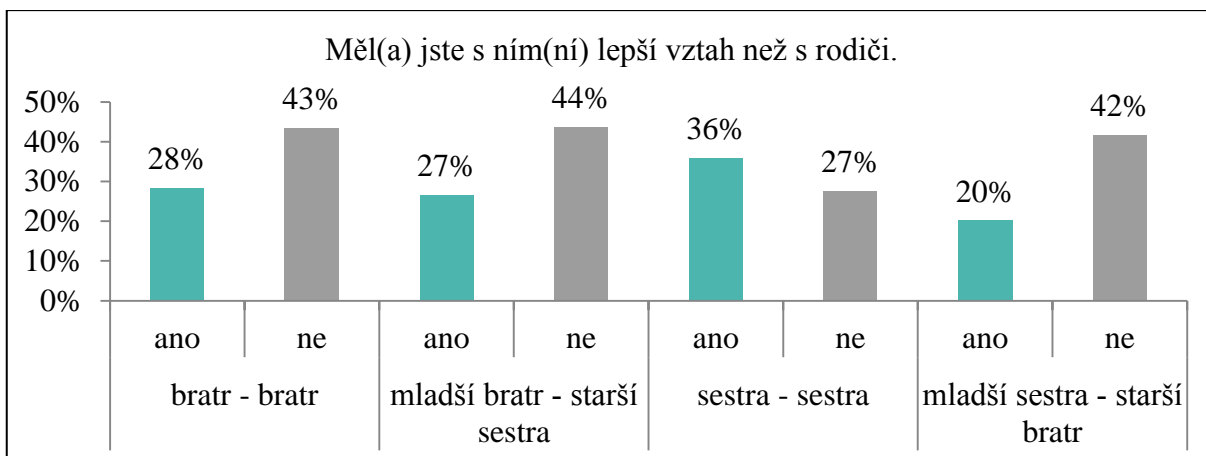
Graf 21 „Když ve volném čase něco podnikal(a) společně se mnou, působilo mu (jí) to radost.“

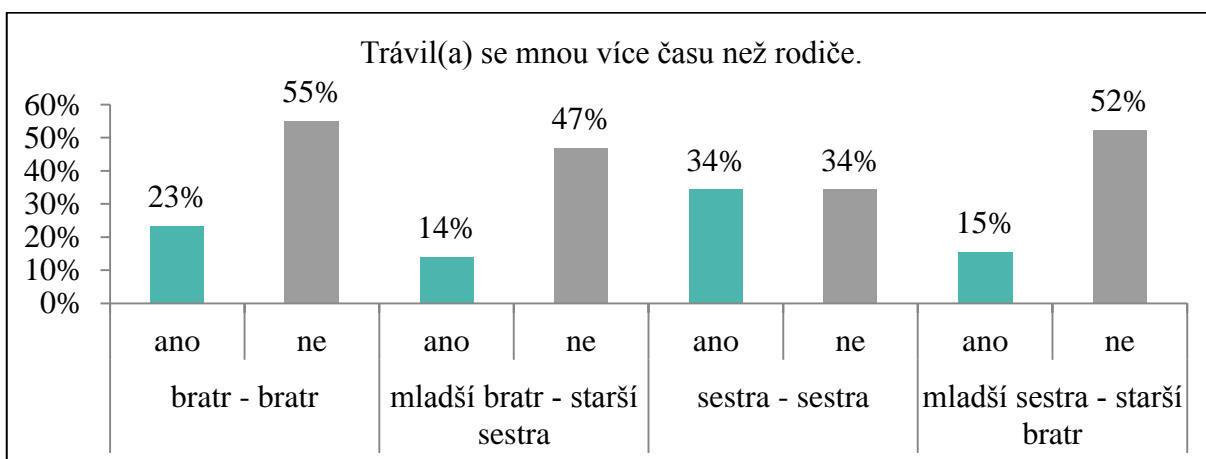
Graf 22 „Chtěl(a) a kontroloval(a) abych měl(a) jen nejlepší školní známky.“

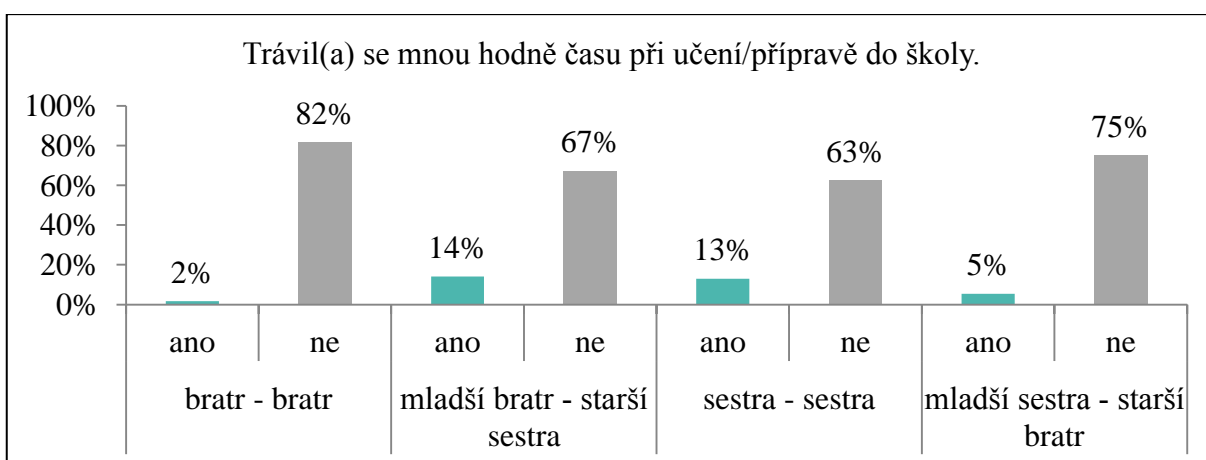
Graf 23 „Byl(a) pro mě vzorem.“

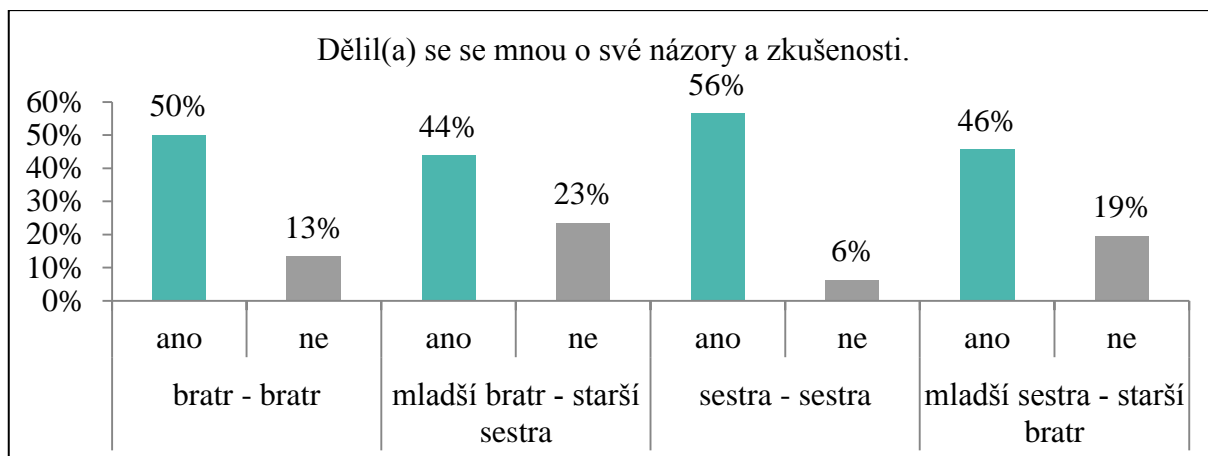
Graf 24 „Měl(a) jste s ním(ní) lepší vztah než s rodiči.“

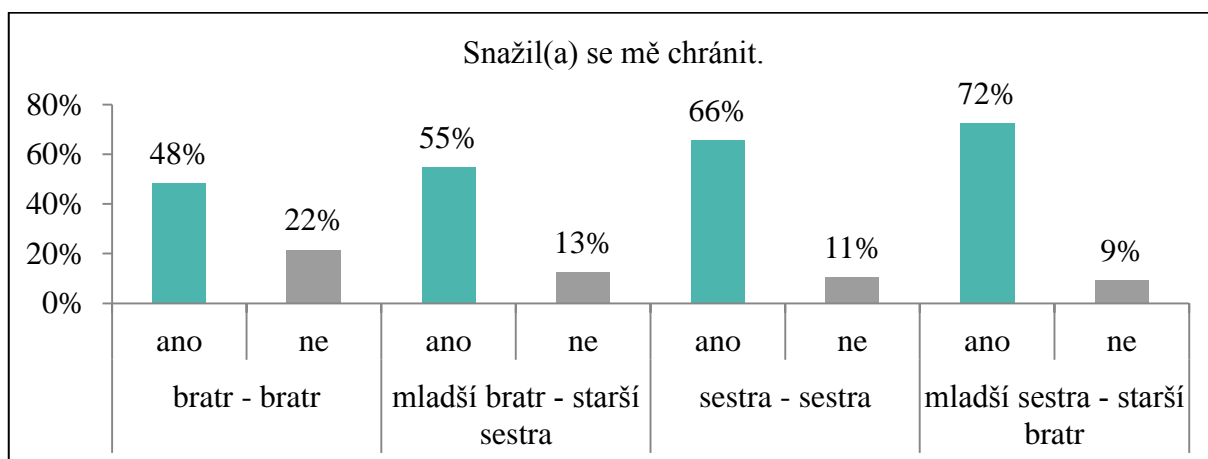
Graf 25 „Trávil(a) se mnou více času než rodiče.“

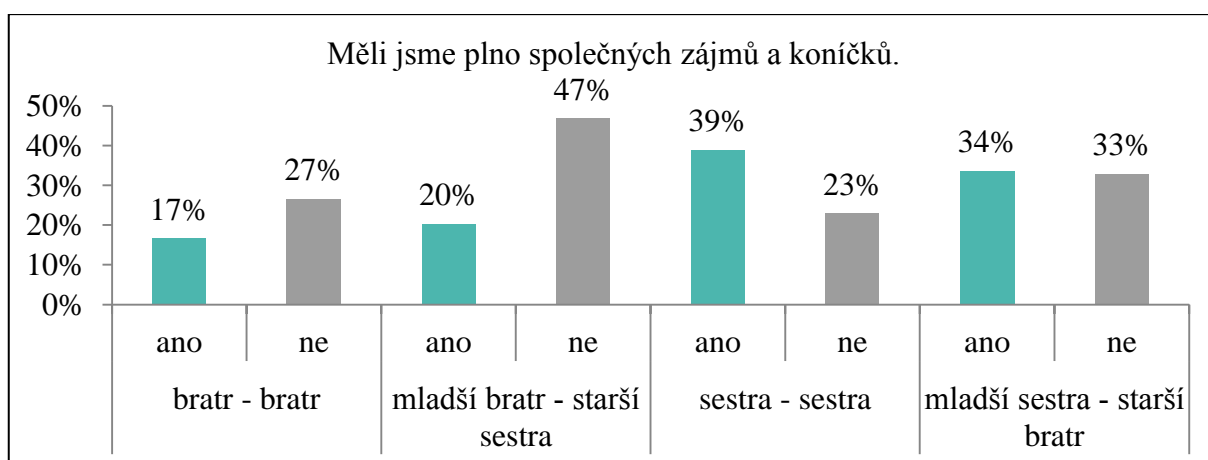
Graf 26 „Trávil(a) se mnou hodně času při učení/přípravě do školy.“

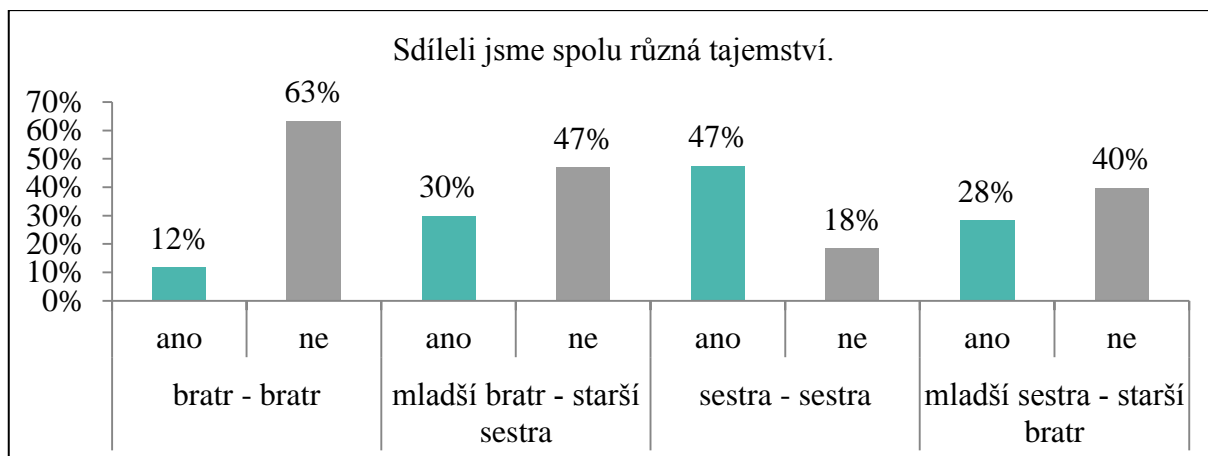
Graf 27 „Dělil(a) se se mnou o své názory a zkušenosti.“

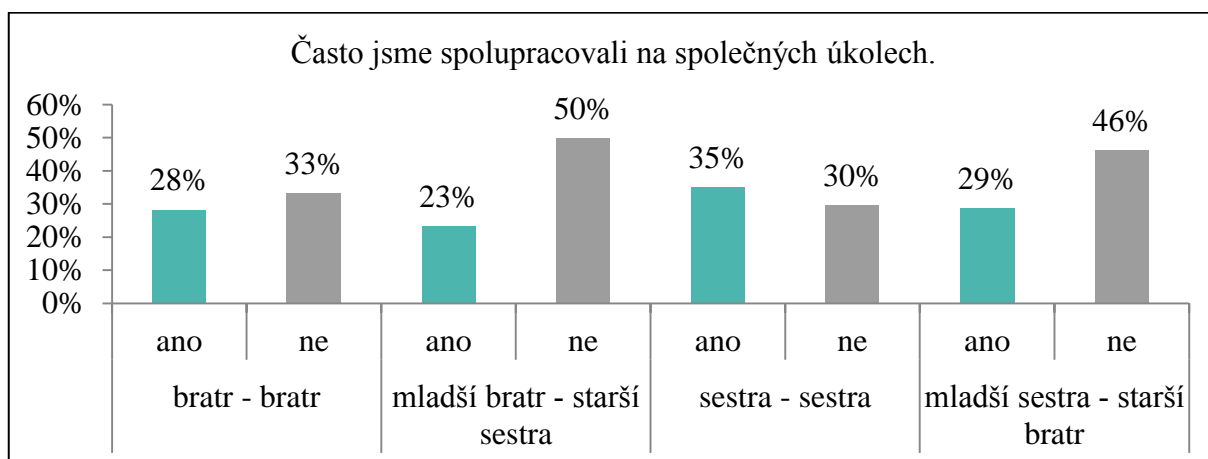
Graf 28 „Snažil(a) se mě chránit.“

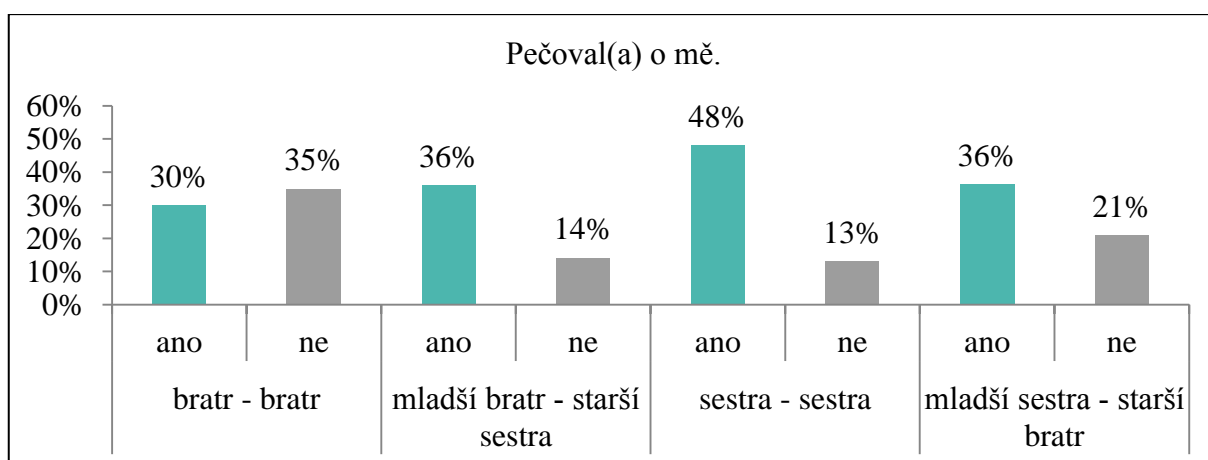
Graf 29 „Měli jsme plno společných zájmů a koníčků.“

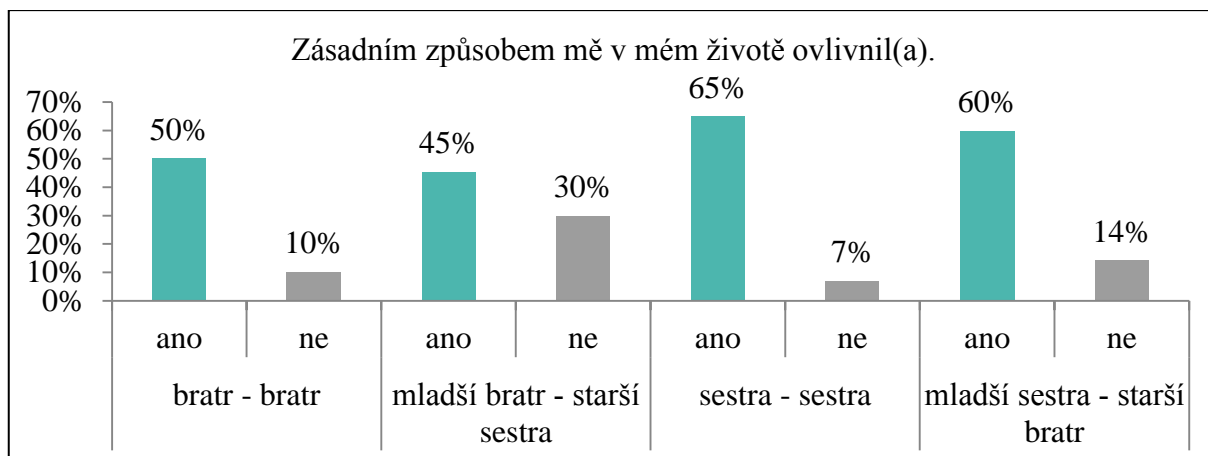
Graf 30 „Sdíleli jsme spolu různá tajemství.“

Graf 31 „Často jsme spolupracovali na společných úkolech.“

Graf 32 „Pečoval(a) o mě.“

Graf 33 „Zásadním způsobem mě v mém životě ovlivnil(a).“

	HS kladného emočního vztahu	HS záporného emočního vztahu	HS komponentu požadavků	HS komponentu volnosti
Chi-Square	10,127	12,111	2,387	0,818
df	2	2	2	2
Asymp. Sig.	0,006	0,002	0,303	0,664

Tab. 28 Kruskal-Wallisův test, 3 kategorie věkových rozdílů X HS komponent emočního vztahu a výchovného řízení

			HS kladného emočního vztahu	HS záporného emočního vztahu	HS komponentu požadavků	HS komponentu volnosti
Spearman's rho	věkovy_rozdil	Correlation Coefficient	0,157	-0,117	0,035	-0,002
		Sig. (2-tailed)	0,002	0,018	0,485	0,962
		N	404	404	404	404

Tab. 29 Spearmanova neparametrická korelace, věkový rozdíl sourozenců X HS komponent emočního vztahu a výchovného řízení

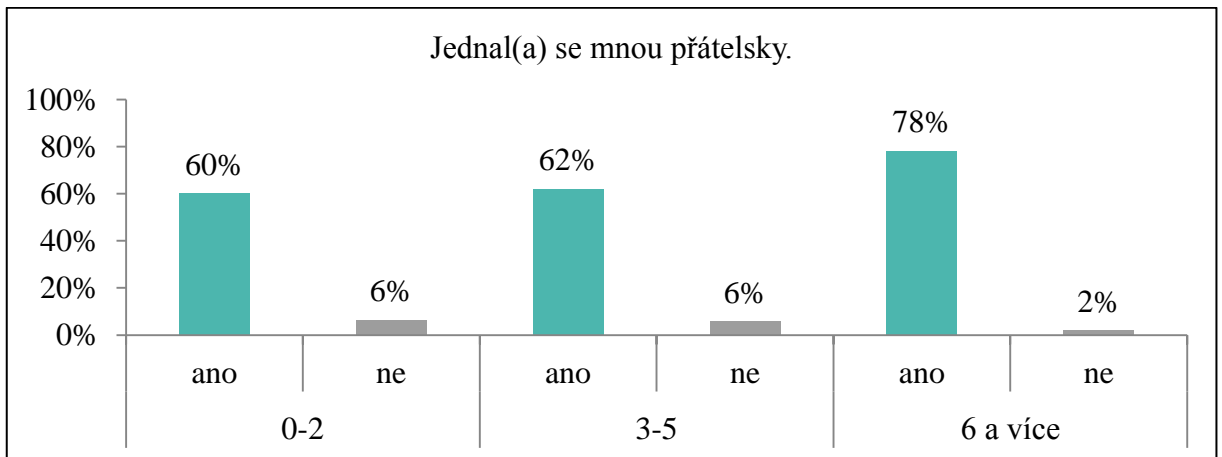
Položky dotazníku	0-2 roky			3-5 let			6 let a více			Asymp. Sig. (2-sided)
	A	Z	N	A	Z	N	A	Z	N	
1. Starší sourozenec měl opravdový zájem o to, co dělám.	34	43	22	32	48	20	43	46	11	0,141
2. Vyčítal(a) mi, že jsem ho (ji) zklamal(a).	6	10	85	7	16	77	8	13	79	0,562
3. Podrobně mi určoval(a), jak mám co dělat.	14	32	54	13	43	44	19	32	49	0,218
4. Nechal(a) mě dělat, co mě baví, i když jsem měl(a) pomáhat s domácími pracemi.	21	47	32	23	44	33	27	50	24	0,526
5. Jednal(a) se mnou přátelsky.	60	34	6	62	32	6	78	20	2	0,033
6. Přál(a) si, abych mu (jí) dal pokoj se svými problémy.	18	22	61	19	29	52	9	21	70	0,023
7. Chtěl(a) vždy přesně vědět, co a jak dělám.	6	26	68	14	25	61	13	31	55	0,106
8. Velmi málo kontroloval(a) splnění příkazů a dodržování zákazů.	45	29	26	39	44	17	33	44	23	0,054
9. Považoval(a) za důležité vše, co mne zajímalo a co jsem měl(a) rád(a).	24	42	34	29	40	32	41	41	18	0,019
10. Říkal(a) mi, že jsem nevděčný bratr (nevděčná sestra).	5	9	86	10	14	76	7	8	86	0,121
11. Očekával(a), že ho (ji) okamžitě poslechnu.	26	36	38	31	39	30	27	44	30	0,535
12. Často se mi podařilo umluvit ho (ji) a tak se vyhnout povinnosti nebo trestu.	16	37	47	20	44	37	25	42	33	0,177
13. Bral(a) vážně mé názory a přání.	39	42	18	37	41	22	50	41	10	0,076
14. Říkal(a) často o jiném dítěti nebo o jiném sourozenci, že je lepší než já.	8	8	84	6	11	83	3	2	95	0,021
15. Snažil(a) se rozhodovat za mne.	16	34	50	13	34	52	18	23	59	0,249
16. Často jsem si mohl(a) dělat, co jsem chtěl(a).	66	21	13	56	30	14	39	46	15	0,081
17. Často jsme se spolu zasmáli a měli dobrou náladu.	69	23	8	71	21	7	75	23	2	0,318
18. Choval(a) se ke mně chladně, málo přátelsky.	11	26	62	11	21	68	4	15	81	0,026
19. Stále mi něco přikazoval(a) a zakazoval(a).	16	24	60	13	27	60	8	30	62	0,382
20. Byl ochoten (byla ochotna) zastávat se mne, když jsem něco neuměl(a) nebo něco provedl(a).	43	43	14	48	36	16	60	28	12	0,094
21. Když se mi něco nepovedlo, snažil(a) se mě povzbudit a pomoci mi.	44	34	22	49	33	18	61	26	13	0,112
22. Připomínal(a) mi, jak se pro mě obětoval(a) a kolik toho pro mne učinil(a).	10	16	74	7	21	72	8	13	79	0,378
23. Byl(a) ke mně velmi přísný(á).	7	28	65	10	29	61	8	24	69	0,691
24. Nechal(a) mě dělat, co se mi líbí.	51	43	6	43	48	9	31	55	13	0,029

25. Bylo pro mě příjemné dělat s ním (s ní) společně nějakou práci.	47	34	19	51	34	15	70	22	8	0,003
26. Stěžoval(a) si na mne.	18	41	41	21	30	49	11	26	63	0,010
27. Často mluvil(a) o mých chybách.	15	26	58	15	28	57	10	14	76	0,023
28. Dával(a) mi hodně dárků nebo peněz.	15	24	61	17	30	52	16	35	49	0,353
29. Když se u nás doma o něčem rozhodovalo, bral(a) ohled na moje návrhy a přání.	34	44	22	32	48	21	39	45	16	0,647
30. Často na mne křičel(a) a rozčiloval(a) se.	18	29	54	17	28	55	13	23	64	0,562
31. Přísně mě trestal(a).	5	14	82	3	11	85	3	8	90	0,570
32. Když rodiče nebyli doma, nechal(a) mě, abych chodil(a) spát v takovou dobu, kdy jsem chtěl(a).	71	18	11	68	22	10	46	39	15	0,000
33. Důvěřoval(a) mi.	68	27	5	66	29	6	73	23	4	0,744
34. Zesměšňoval(a) mé názory.	12	30	58	15	30	55	6	22	72	0,033
35. Zakazoval(a) mi dělat to, co ostatní děti mohly.	2	8	90	2	14	84	1	11	88	0,547
36. Omlouval(a) a chránil(a) mě, když mi některý z rodičů huboval a chtěl mě potrestat.	20	45	35	23	43	34	33	46	21	0,056
37. Když ve volném čase něco podnikal(a) společně se mnou, působilo mu (jí) to radost.	45	40	15	48	37	15	53	40	7	0,257
38. Stále mě z něčeho podezíral(a).	9	8	83	6	17	78	5	8	88	0,057
39. Chtěl(a) a kontroloval(a) abych měl(a) jen nejlepší školní známky.	6	13	82	5	11	84	7	23	70	0,061
40. Spokojil(a) se s mou výmluvou, i když šlo o něco vážného.	14	46	39	13	47	40	11	34	54	0,137
41. Byl(a) pro mě vzorem.	29	45	26	39	36	26	52	37	10	0,001
42. Měnil(a) bych s ním(ní) svou pozici v rodině.	4	17	79	6	20	74	12	18	70	0,140
43. Často jsem se cítil(a) vůči němu(ní) znevýhodněn(a).	19	34	46	25	28	48	16	30	54	0,345
44. Ve vyšším věku se můj postoj k němu(ní) změnil.	48	31	21	59	26	15	48	26	27	0,092
45. Měl(a) jste s ním(ní) lepší vztah než s rodiči.	22	34	43	24	42	34	40	24	36	0,003
46. Sourozenec měl lepší vztah se mnou než s rodiči.	28	30	42	21	41	38	24	32	44	0,239
47. Trávil(a) se mnou více času než rodiče.	30	25	46	24	33	43	12	36	51	0,023
48. Trávil(a) se mnou hodně času při hraní her.	53	23	24	42	36	22	39	35	26	0,105
49. Trávil(a) se mnou hodně času při učení/přípravě do školy.	11	22	67	6	18	75	10	23	68	0,444
50. Často jsme se hádali.	38	36	26	33	39	28	23	28	50	0,001
51. Často jsem na něho(ní) žárlil.	13	27	60	17	35	48	13	24	63	0,101

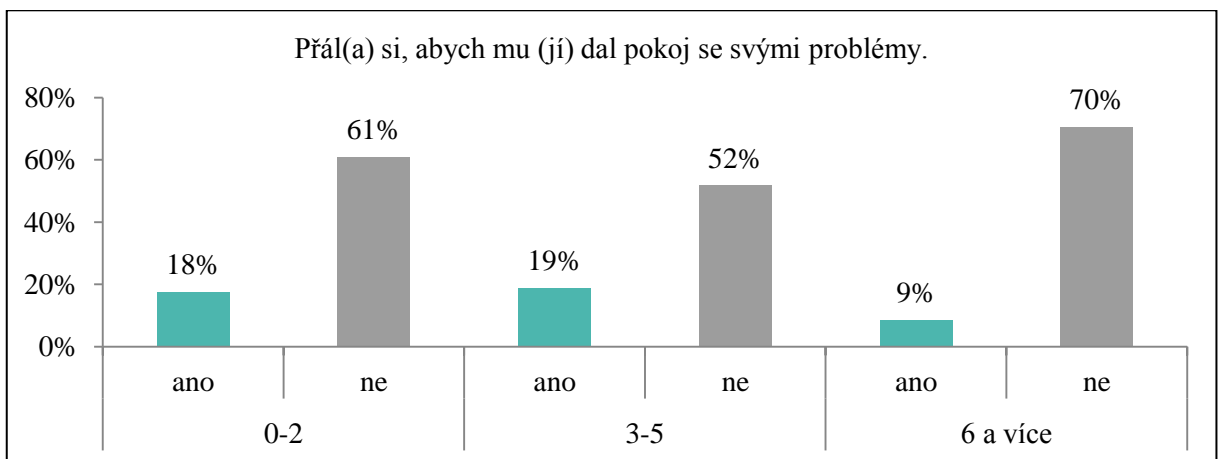
52. Vždy, když jsem něco potřeboval(a), pomohl(a) mi.	47	41	12	52	40	9	71	26	3	0,002
53. Děлил(a) se se mnou o své názory a zkušenosti.	48	37	15	49	35	16	52	35	12	0,919
54. Mám stejné nebo podobné hodnoty a postoje jako můj sourozenec.	44	30	26	38	35	27	45	37	18	0,392
55. Choval(a) se ke mně spíš jako ke kamarádovi(kamarádce) než jako k dítěti.	54	26	19	45	33	22	41	30	30	0,167
56. Téměř ve všem byl(a) lepší než já.	15	30	55	16	33	51	26	29	46	0,209
57. Komunikace s ním(ní) mi nedělala problémy.	64	22	14	53	31	16	66	22	12	0,205
58. Často jsem ho(jí) chtěl(a) překonat.	29	28	43	38	30	32	28	22	50	0,036
59. Často mě poučoval(a) a snažil(a) se mě vychovávat.	27	33	40	26	39	36	27	33	40	0,847
60. Jeho(její) zkušenosti a názory mě obohacovaly.	40	41	19	41	39	20	58	30	11	0,035
61. Snažil(a) se mě chránit.	58	22	20	61	30	8	75	15	10	0,001
62. Měli jsme plno společných zájmů a koníčků.	34	40	26	34	34	32	21	44	35	0,090
63. Když jsme byli mladší, často jsme se prali.	51	24	25	49	22	28	34	15	50	0,000
64. Sdíleli jsme spolu různá tajemství.	44	25	31	29	34	36	23	30	47	0,005
65. Často jsem mu(jí) v mnohém odporoval(a).	42	29	30	41	32	26	25	41	34	0,043
66. Často jsme spolupracovali na společných úkolech.	36	34	30	28	31	41	27	25	49	0,051
67. Rodiče věnovali více času jemu(jí) než mně.	7	12	81	10	16	74	2	6	92	0,006
68. Často se ke mně choval(a) zle a nespravedlivě.	18	21	61	14	20	66	3	19	78	0,006
69. Vždy se se mnou o vše dělil(a).	26	38	36	24	48	28	32	48	20	0,057
70. Pečoval(a) o mě.	26	48	26	38	44	18	57	30	12	0,000
71. Jsem na něho(ní) hrdý(á).	71	19	10	72	20	7	79	19	2	0,204
72. Často jsme spolu o něco soupeřili.	36	30	34	33	26	41	19	24	57	0,007
73. Když „šlo do tuhého“, drželi jsme při sobě.	80	17	3	72	22	5	77	18	5	0,633
74. Často mezi námi docházelo k nedorozumění.	26	33	41	27	31	42	17	24	59	0,041
75. Často jsem s ním(ní) tvořil spojení proti rodičům.	26	36	38	23	40	37	21	39	40	0,885
76. Často jsme na sebe byli naštvaní.	39	31	30	39	28	34	25	23	52	0,005
77. V současnosti s ním(ní) mám velice dobrý vztah.	70	22	8	75	16	9	85	11	4	0,969
78. Zásadním způsobem mě v mém životě ovlivnil(a).	50	33	17	60	26	14	63	28	10	0,279

Tab. 30 Procentuální četnosti odpovědí v procentech, Pearsonův χ^2 test nezávislosti, významnost odpovědí v položkách dotazníku X 3 kategorie věkových rozdílů

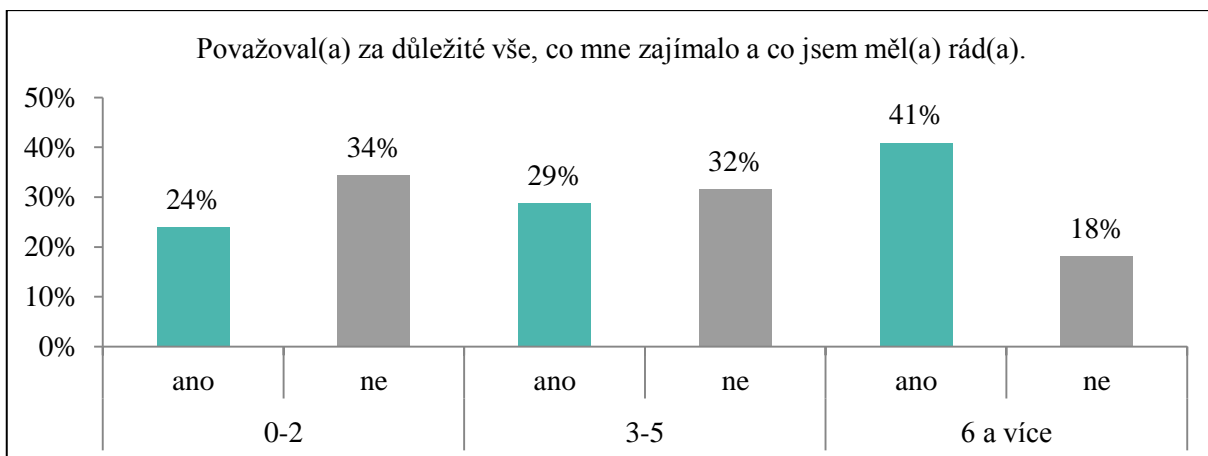
**Grafické znázornění procentuálních četností odpovědí u signifikantních položek,
rozdělení podle tří kategorií věkových rozdílů**

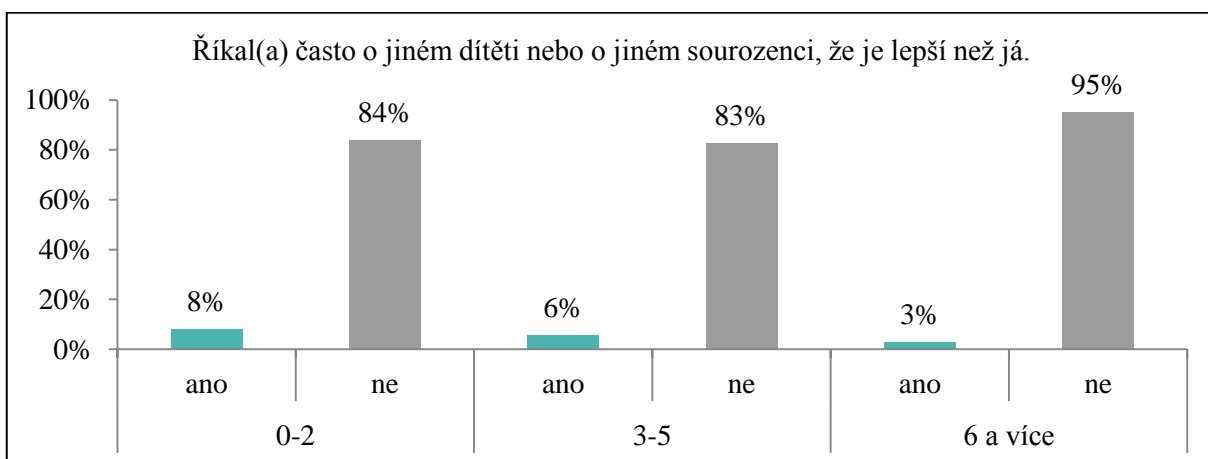
Graf 34 „Jednal(a) se mnou přátelsky.“

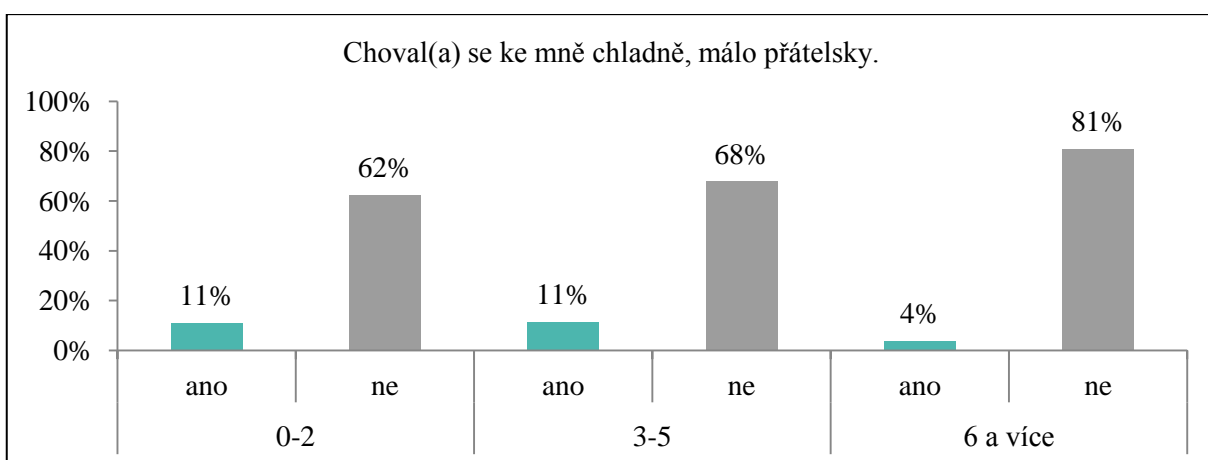
Graf 35 „Přál(a) si, abych mu (jí) dal pokoj se svými problémy.“

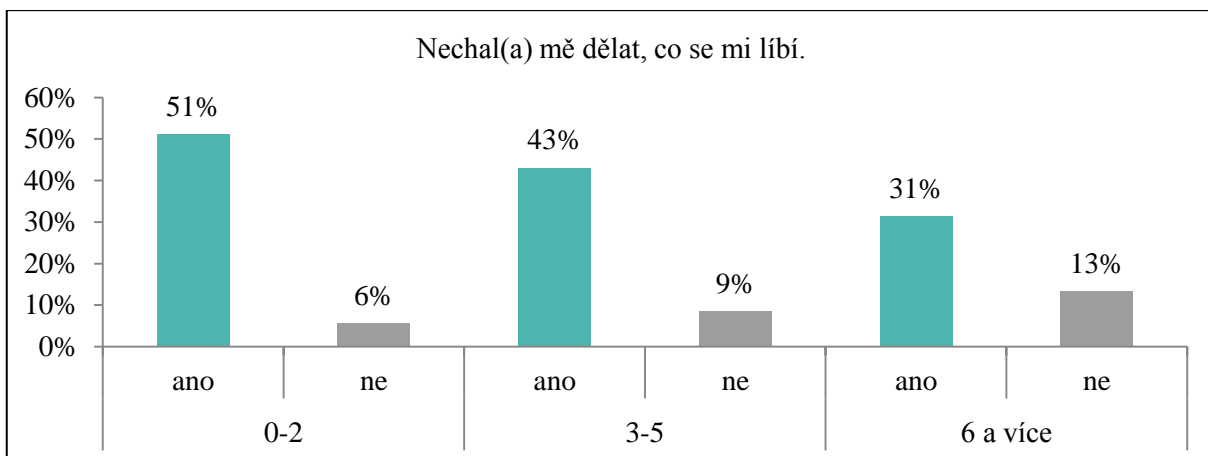
Graf 36 „Považoval(a) za důležité vše, co mne zajímalo a co jsem měl(a) rád(a).“

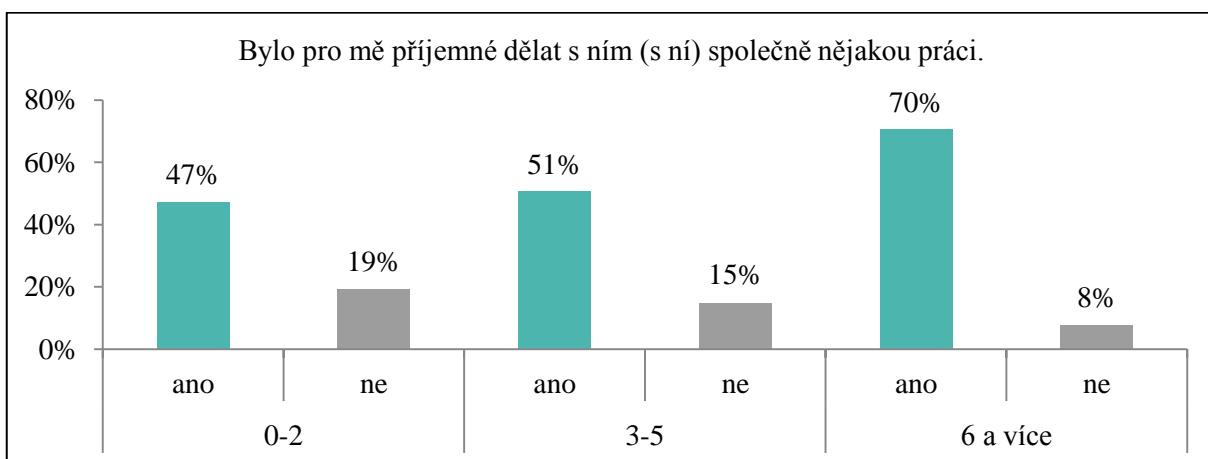
Graf 37 „Říkal(a) často o jiném dítěti nebo o jiném sourozenci, že je lepší než já.“

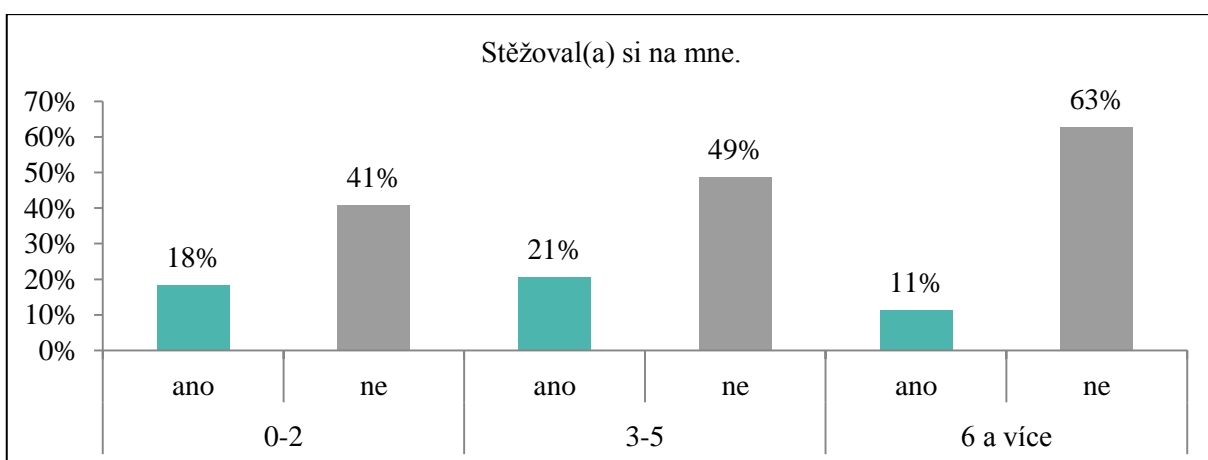
Graf 38 „Choval(a) se ke mně chladně, málo přátelsky.“

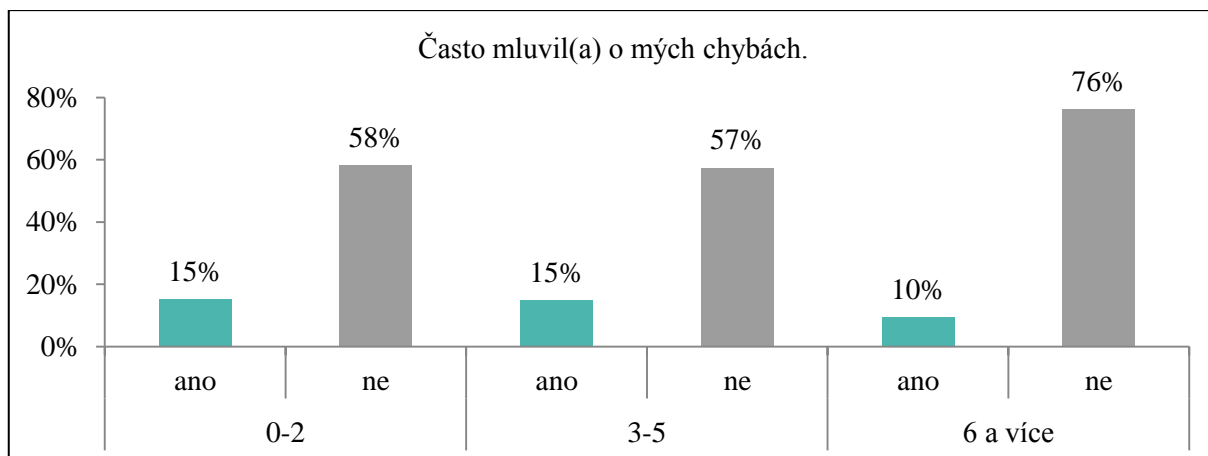
Graf 39 „Nechal(a) mě dělat, co se mi líbí.“

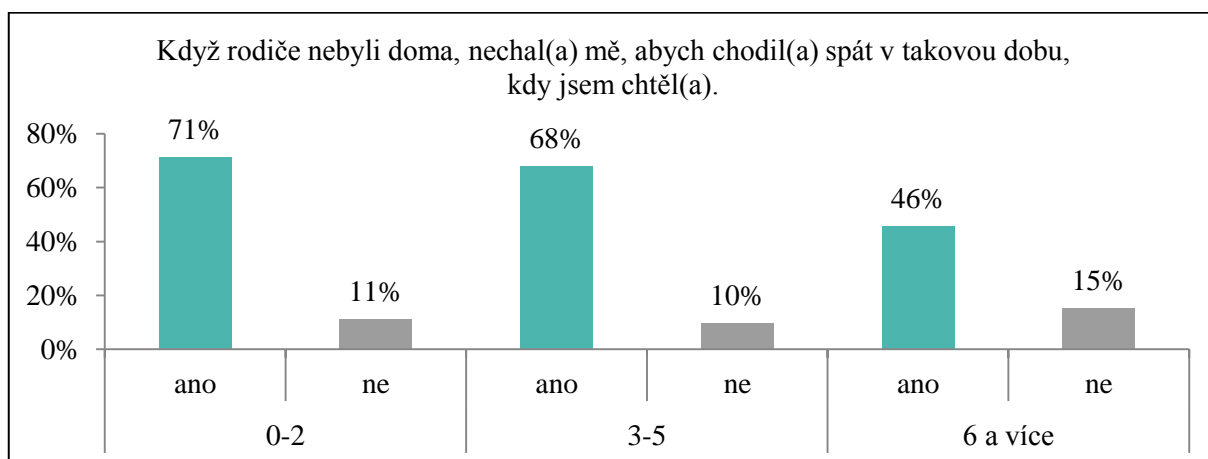
Graf 40 „Bylo pro mě příjemné dělat s ním (s ní) společně nějakou práci.“

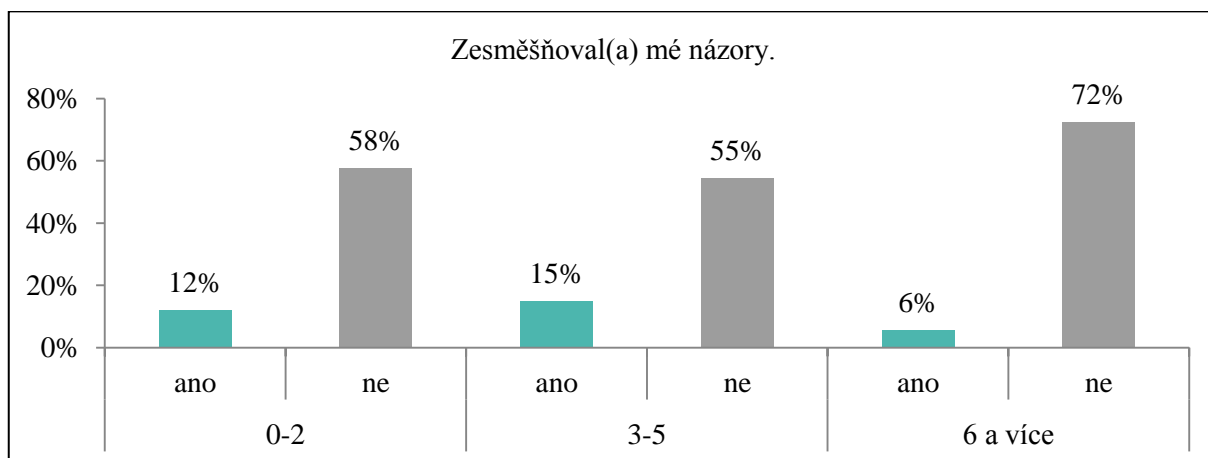
Graf 41 „Stěžoval(a) si na mne.“

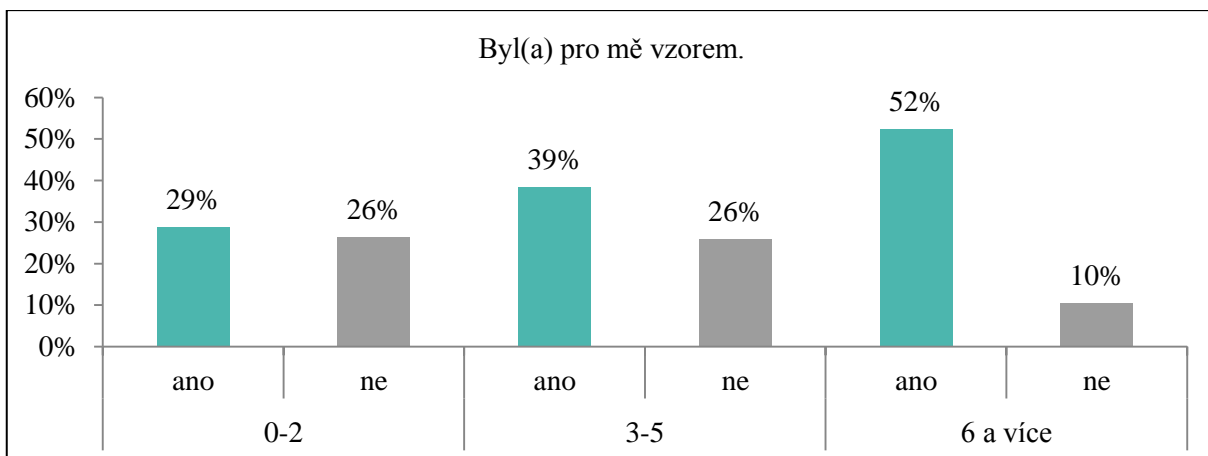
Graf 42 „Často mluvil(a) o svých chybách.“

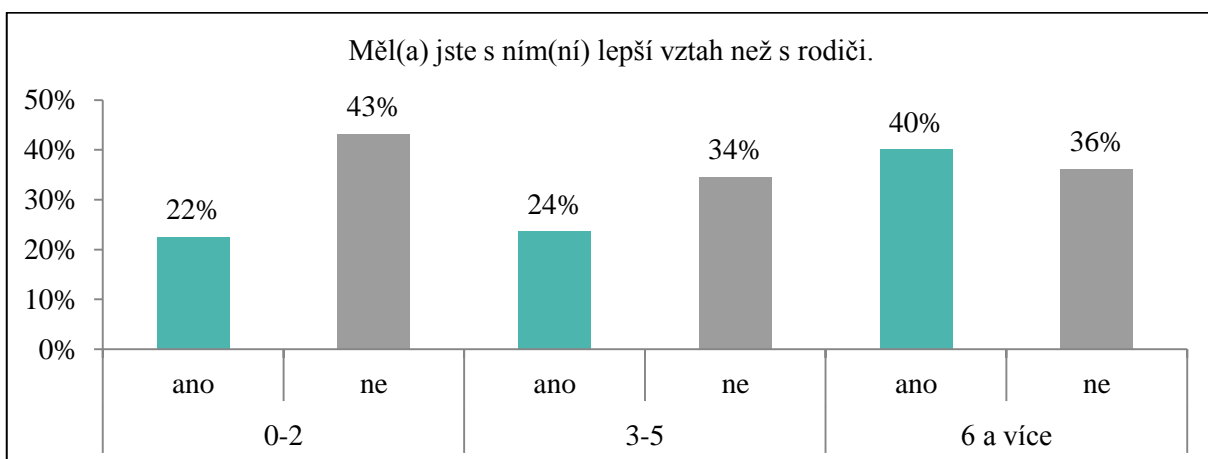
Graf 43 „Když rodiče nebyli doma, nechal(a) mě, abych chodil(a) spát v takovou dobu, kdy jsem chtěl(a).“

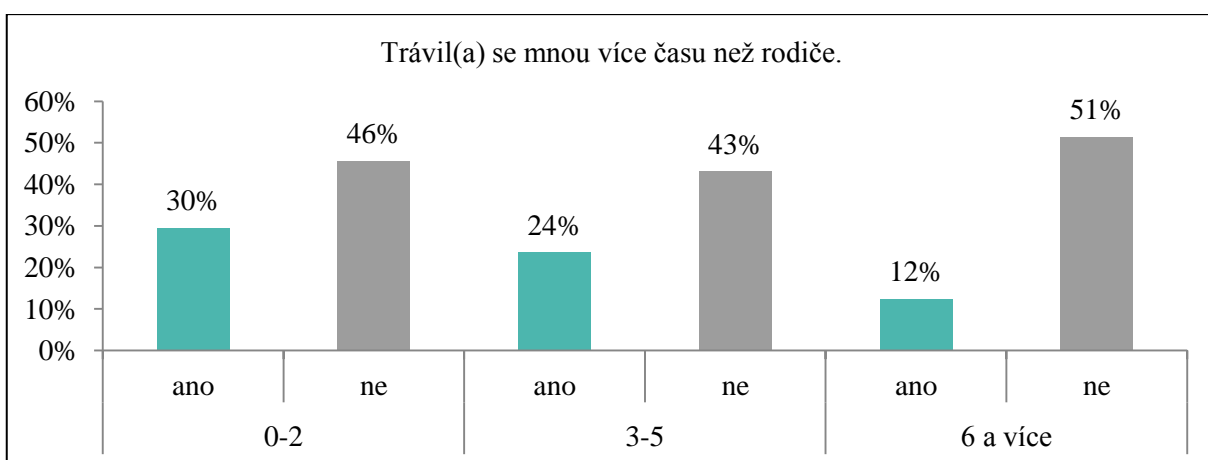
Graf 44 „Zesměšňoval(a) mé názory.“

Graf 45 „Byl(a) pro mě vzorem.“

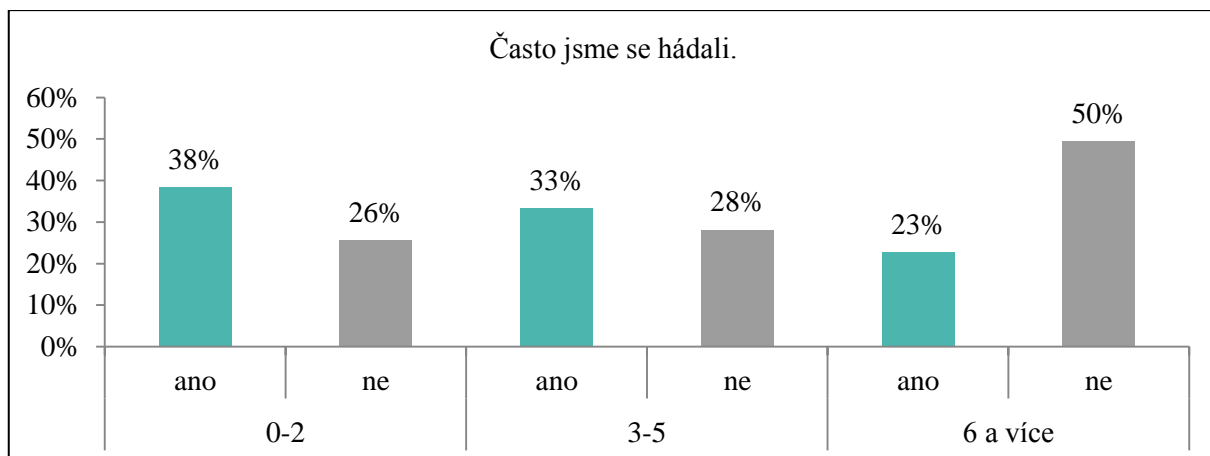

Graf 46 „Měl(a) jste s ním(ní) lepší vztah než s rodiči.“

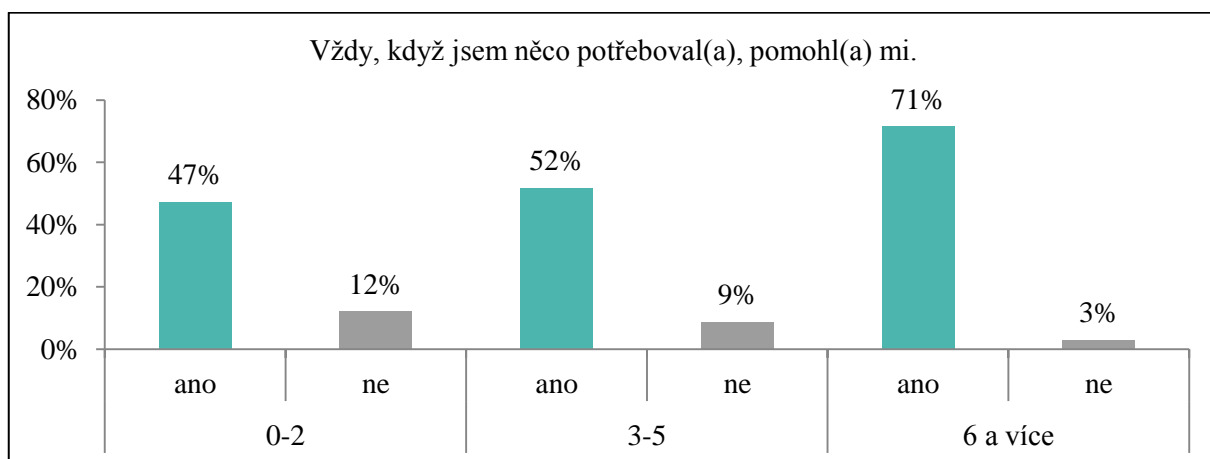

Graf 47 „Trávil(a) se mnou více času než rodiče.“

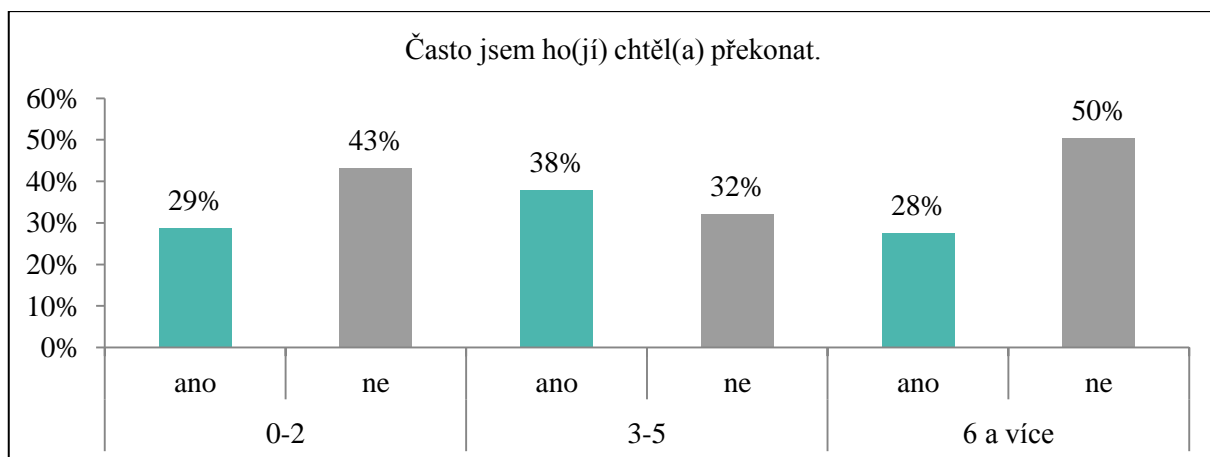

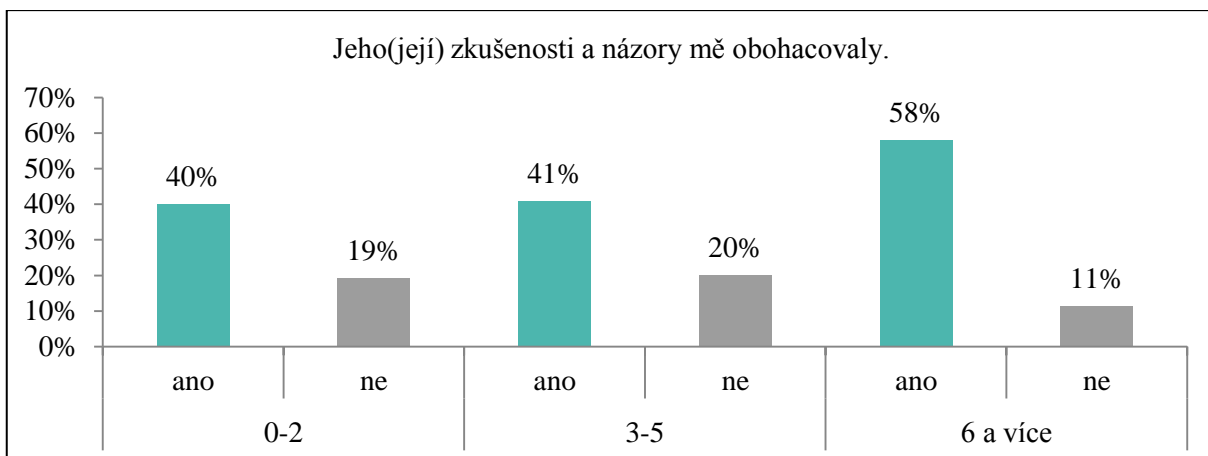
Graf 48 „Často jsme se hádali.“

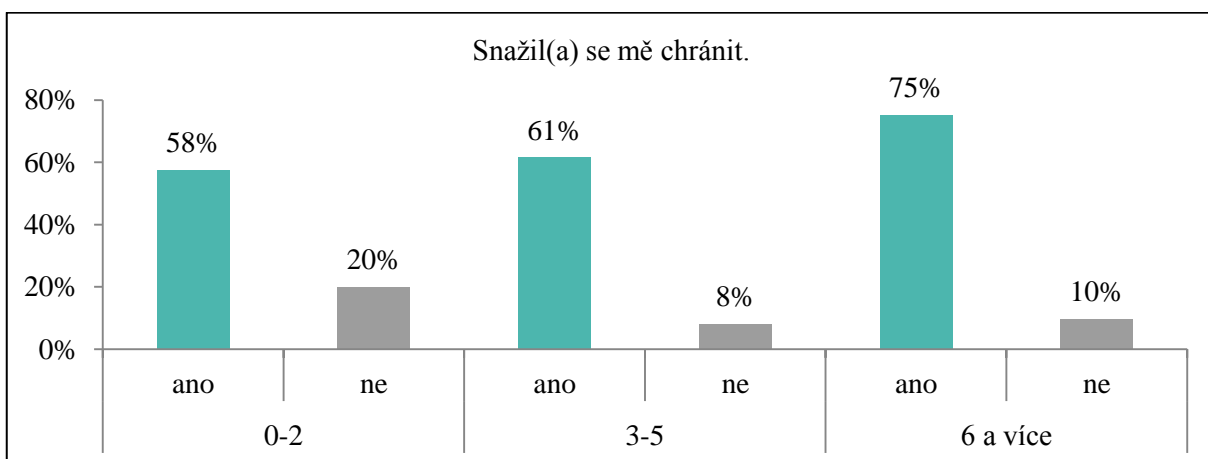
Graf 49 „Vždy, když jsem něco potřeboval(a), pomohl(a) mi.“

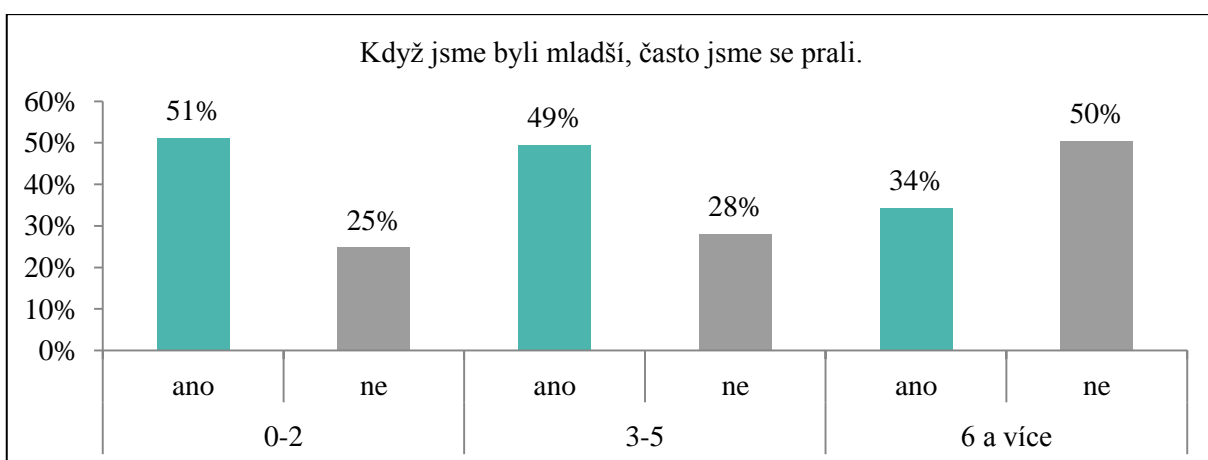
Graf 50 „Často jsem ho(ji) chtěl(a) překonat.“

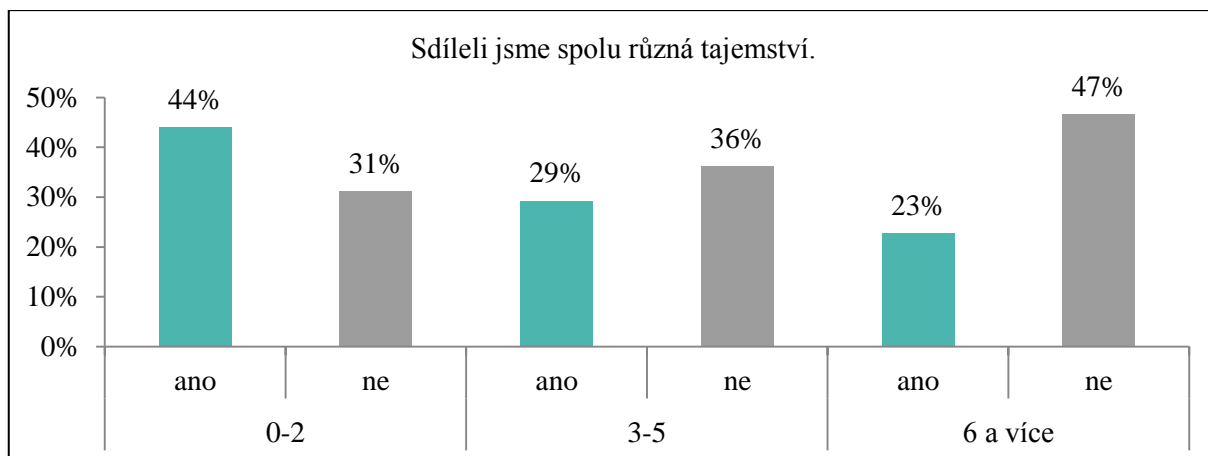
Graf 51 „Jeho(její) zkušenosti a názory mě obohacovaly.“

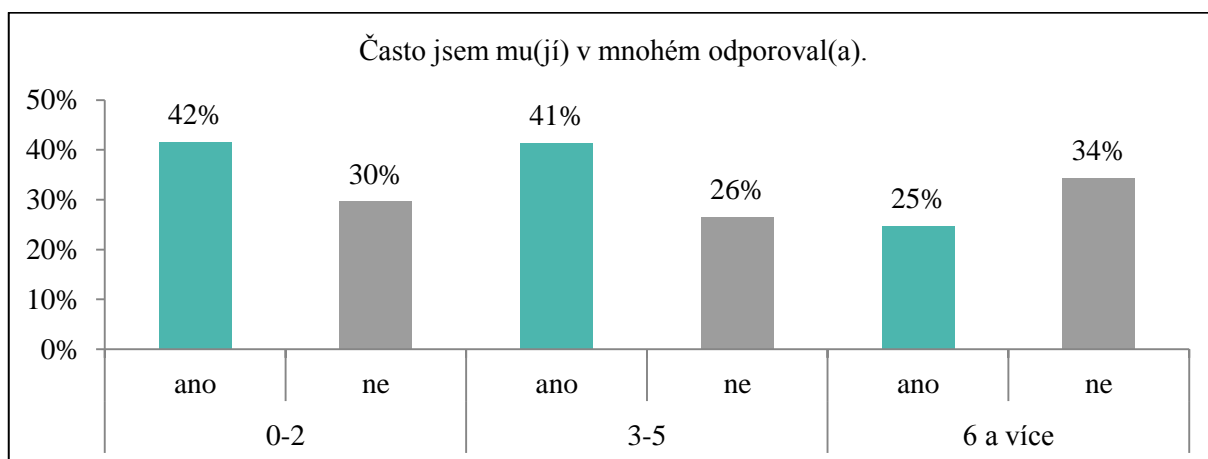
Graf 52 „Snažil(a) se mě chránit.“

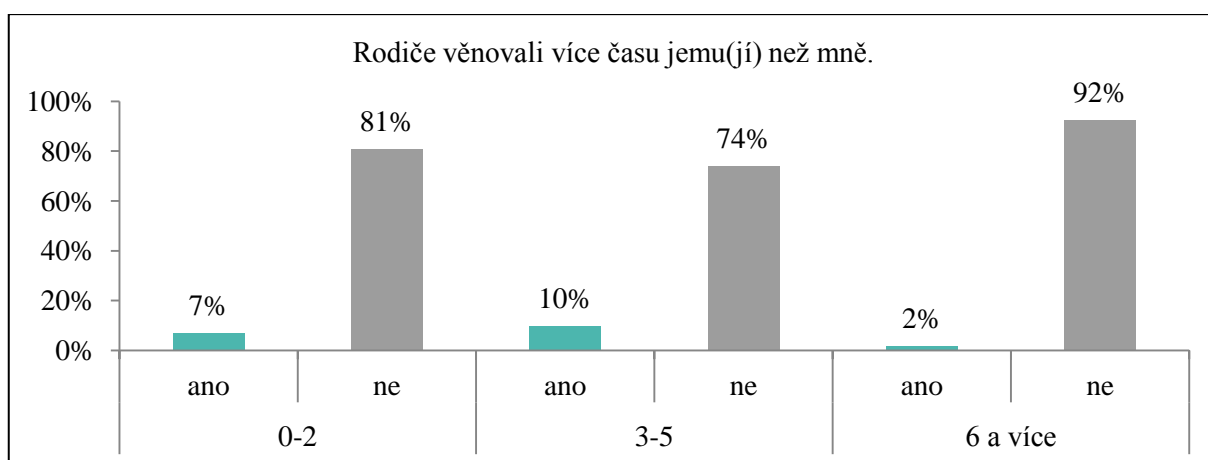
Graf 53 „Když jsme byli mladší, často jsme se prali.“

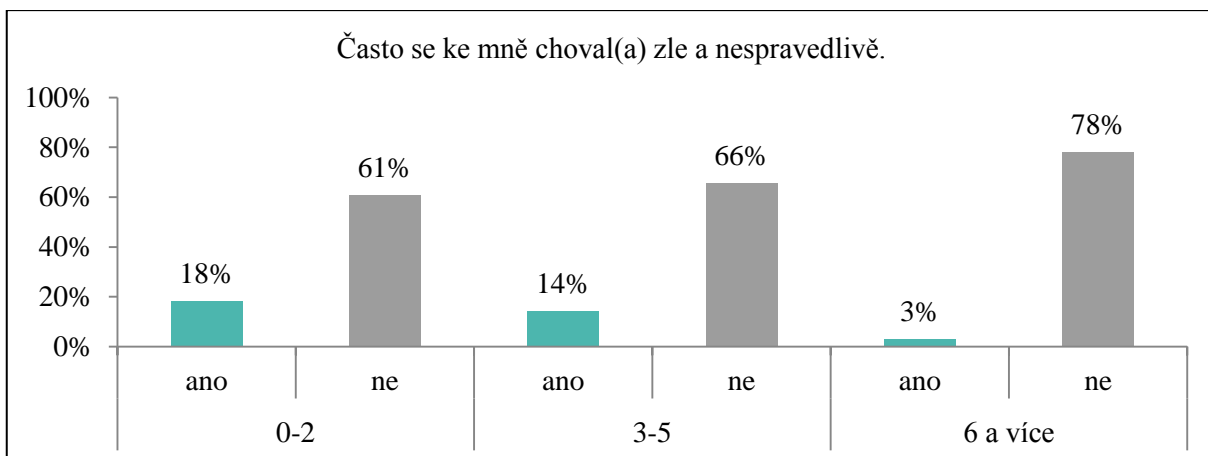
Graf 54 „Sdíleli jsme spolu různá tajemství.“

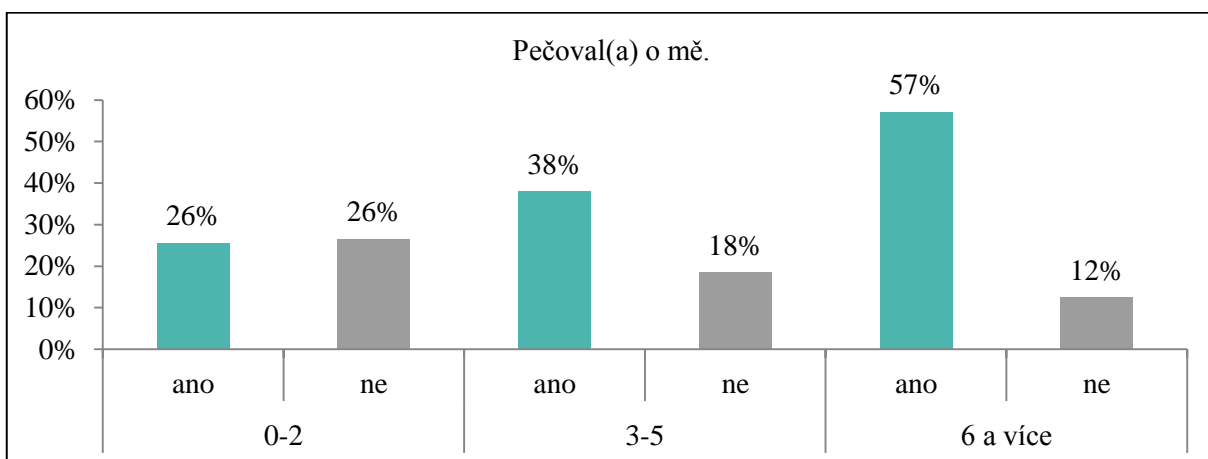
Graf 55 „Často jsem mu(jí) v mnohém odporoval(a).“

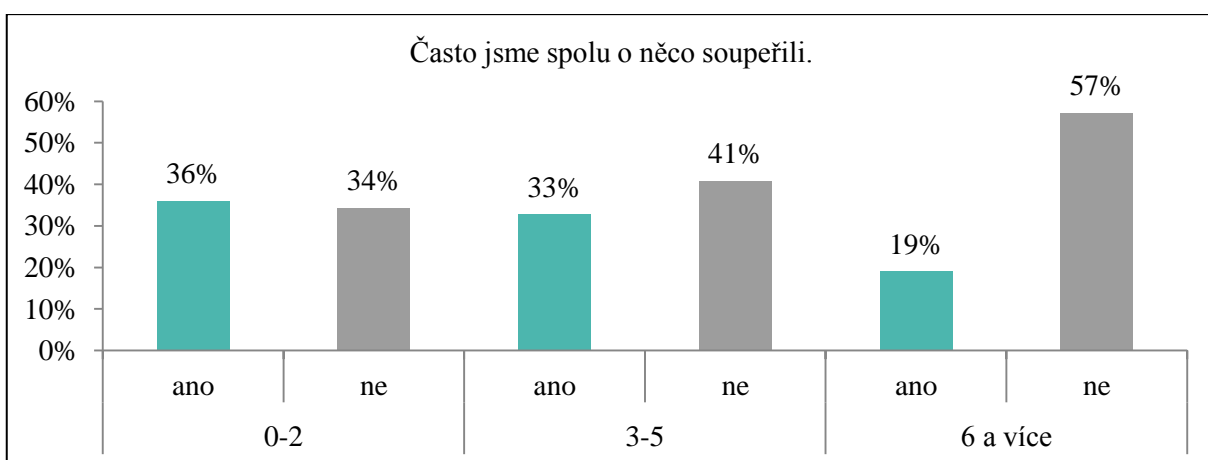
Graf 56 „Rodiče věnovali více času jemu(jí) než mně.“

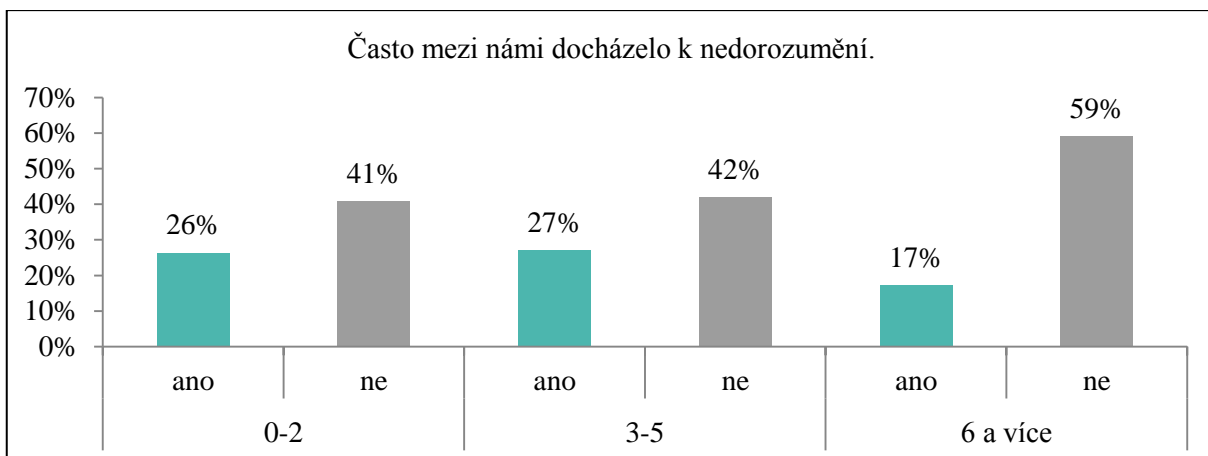
Graf 57 „Často se ke mně choval(a) zle a nespravedlivě.“

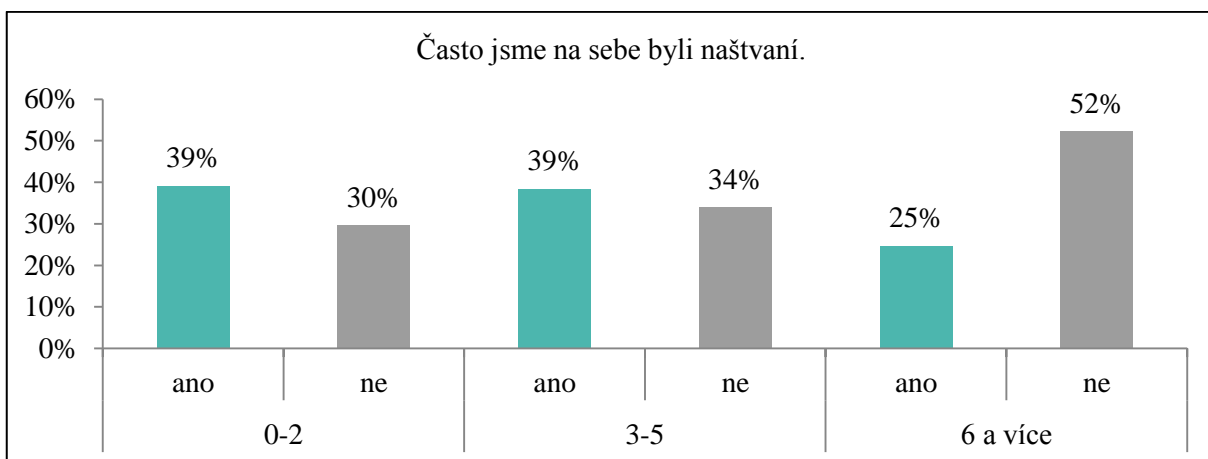
Graf 58 „Pečoval(a) o mě.“

Graf 59 „Často jsme spolu o něco soupeřili.“

Graf 60 „Často mezi námi docházelo k nedorozumění.“

Graf 61 „Často jsme na sebe byli naštvaní.“

	HS dimenze konfliktnosti/rivalitu	HS dimenze dominance/síly
Mann-Whitney U	16068,500	16664,500
Wilcoxon W	55408,500	24414,500
Z	-1,195	-0,647
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,232	0,518

Tab. 31 Mann-Whitney U test, HS vybraných otázek sytících konfliktnost/rivalitu a dominanci/sílu X pohlaví mladšího sourozence

	HS dimenze konfliktnosti/rivalitu	HS dimenze dominance/síly
Mann-Whitney U	19542,500	20344,000
Wilcoxon W	41487,500	42289,000
Z	-0,713	-0,029
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,476	0,977

Tab. 32 Mann-Whitney U test, HS vybraných otázek sytících konfliktnost/rivalitu a dominanci/sílu X pohlaví staršího sourozence

	HS dimenze konfliktnosti/rivalitu	HS dimenze dominance/síly
Chi-Square	2,365	0,441
df	3	3
Asymp. Sig.	0,500	0,932

Tab. 33 Kruskal-Wallisův test, HS vybraných otázek sytících konfliktnost/rivalitu a dominanci/sílu X sourozenecké dyády

	HS dimenze konfliktnosti/rivalitu	HS dimenze dominance/síly
Chi-Square	18,394	22,609
df	2	2
Asymp. Sig.	0,000	0,000

Tab. 34 Kruskal-Wallisův test, HS vybraných otázek sytících konfliktnost/rivalitu a dominanci/sílu X 3 kategorie věkových rozdílů

		Věkový rozdíl	HS dimenze konfliktnosti/ri valitu	HS dimenze dominance/síly
Spearman's rho	vekovy_rozdil	Correlation Coefficient	1,000	-0,201
		Sig. (2-tailed)	.	0,000
		N	404	404

Tab. 35 Spearmanův koeficient korelace, závislost věkového rozdílu a HS vybraných otázek sytících konfliktnost/rivalitu a dominanci/sílu